

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 65 (1565) ♦ П'ятниця, 11 квітня 1997 року ♦ Ціна договірна

Дата виплати зарплати перебуває в стані постійного і неухильного уточнення

Заборгованість по зарплаті становить 1,469 млрд. гривень. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», під час переговорів з ФПУ зазначалося, що за станом на 1 березня цього року ліквідовано заборгованість по виплаті допомог з безробіття і фінансування витрат державної служби зайнятості здійснюється в повному обсязі.

На зустрічі представників уряду і профспілок досягнуто також домовленості про повне, 100-відсоткове, фінансування, починаючи з 1 березня, поточних виплат зарплати бюджетникам і соціальних виплат.

3 квітня 1997 року, відповідно до підсумкового протоколу, уряд планує затвердити «узгоджений з профспілками порядок компенсації працівникам втрати частини зарплати у зв'язку з порушенням термінів її виплати з вини власника або уповноваженого ним органу».

Крім того, протоколом передбачено, що Кабінет міністрів не прийматиме рішення з підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги без попереднього узгодження з профоб'єднаннями.

***
Отак часто одні дати й плани замінюються іншими. В цьому цифровому гармидері відкилі від матеріальних заохочень люди не знають, кому все-таки вірити і коли вже справді настане в країні час повернення боргів.

Залишається чекати, жалкуючи лише про те, що життя, немов дату, не можна перенести на рік-другий уперед — до ліпших часів.

Нам завдань не треба — заробіток давай
Нічого не дається нам так дорого
і не коштує так дешево, як вітчизняне вугілля

Кого збагачують «відходи збагачення»?

— А чому ви зацікавилися саме цією компанією? — привітала господиня зі смаком обставленого кабінету, до якої я звернулася із запитанням, знизала плечима. —

Хіба тільки в «Антенергоінвесті» зарплату не платять?

Прямого стосунку до вказаної фірми моя співрозмовниця не мала, але співчувати до сусідів по офісу не приховувала.

Заступника генерального директора з економіки української вугільної компанії «Антенергоінвест» Юрія Гонтаря візит кореспондента, схоже, не здивував. На той

час тут уже отримали виконавчий лист із суду — у такий спосіб один із співробітників зробив спробу одержати зароблене. Зрештою, і нашому читачеві, 65-річному працівникові фірми Тимофію Мороховцю, варто порадити скористатися цим самим методом — інші не допоможуть.

(Закінчення на 3-й стор.).

У підсумковому протоколі, підписаному 4 квітня 1997 року Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком і головою Федерації профспілок України Олександром Стояном, а також лідерами інших профспілок України, борги по зарплатах, пенсіях та інших соціальних виплатах за 1996 рік обіцяно покрити до 1 листопада 1997 року.

Не так давно перший віце-прем'єр Василь Дурдинець пообіцяв розрахуватися з боргами по зарплаті до 1 травня 1997 року.

Бюджет і реалії

Орієнтуватися на те, що бюджет 1997 року буде прийнятий на основі всіх нових податкових законів, нереально.

До того ж, виникає питання, що робити з попереднім проектом бюджету, який Верховна Рада прийняла у першому читанні на пропозицію уряду. Якщо він не влаштує Кабінет міністрів, то логічним було б відкликати цей проект. Таку думку висловив сьогодні Олександр Мороз, коментуючи журналістам підсумки Дня уряду, який відбувся у парламенті 8 квітня. За словами Олександра Мороза, він підтримує позицію голови Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Віктора Суслова не тому, що той опонує Прем'єр-міністрові, а «тому, що той говорить по суті справи».

Прощальна мелодія для скрипки

Президент України Леонід Кучма прийняв Надзвичайного і Повноваженого Посла Французької Республіки в Україні Домініка Шассара на його прохання у зв'язку із завершенням місії та майбутнім від'їздом на батьківщину. Під час дружньої бесіди Президент подякував Д. Шассара за його внесок у зміцнення двосторонніх відносин між нашими державами. На думку Л. Кучми, саме останнім часом відносини між Україною і Францією потеплішали. Для нашої країни це дуже важливо з огляду на місце і роль Франції у світовому співтоваристві.

Домініка Шассара було названо кращим іноземним дипломатом року: йому вручено премію «Прометей» — престиж».

А ще мсьє Домінік полонив Україну майстерною грою на скрипці — він виступав з концертами в багатьох містах України.

Парламентська хроніка

Рупор демократії чи служниця?

Ранкове засідання 10 квітня

Верховна Рада провела парламентське слухання з питання «Свобода слова в Україні: стан, проблеми, перспективи».

(Закінчення на 2-й стор.).

Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України Постанова

№ 327 Київ 10 квітня 1997 р.

Про реєстрацію народного депутата України, обраного замість вибулого у Волноваському виборчому окрузі № 148 (Донецька область)

Розглянувши протокол та інші документи окрешньої виборчої комісії Волноваського виборчого округу № 148 (Донецька область) про результати виборів народного депутата України 2 березня 1997 року замість вибулого при повторному голосуванні 16 березня ц. р., Центральна виборча комісія відповідно до статей 14, 44 та 49 Закону України «Про вибори народних депутатів України» постановляє:

1. Зареєструвати народним депутатом України Іванова Валерія Геннадійовича, 1947 року народження, голову Волноваської міської ради, члена Комуністичної партії України, який проживає у м. Волновасі, обраного на вибори народного депутата України замість вибулого у Волноваському виборчому округу № 148 (Донецька область) при повторному голосуванні 16 березня 1997 року.

В. КИРЕНКО,
заступник голови Центральної виборчої комісії;
І. ЦЕЛЮЙКО,
секретар Центральної виборчої комісії.

У номер

Шведи йдуть правильним шляхом.

3 Півночі на Південь

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся вчора з Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Швеція в Україні Йораном Стурдлом Якобссоном.

«Між двома країнами налагодилися приязні відносини. І ми бачимо, що надійні двосторонні зв'язки важливі не лише для нас, а й для Швеції. У Стокгольмі пам'ятають: традиційний шлях з Півночі на Південь пролягає через Україну», — зазначив під час бесіди Олександр Мороз.

Пан посол передав Олександрові Морозу запрошення глави шведського парламенту Біргітти Даль відвідати Стокгольм восени з візитом. Під час зустрічі йшлося й про те, що незабаром до Києва прибуде делегація комісії з питань оборони уряду Швеції, яка хотіла б зустрітись з українськими парламентаріями. Також обговорювалися можливість візиту до Києва членів комісії з питань сільського господарства та охорони навколишнього середовища парламенту Швеції.

Олександр Мороз висловився за розширення торгово-економічних зв'язків України та Швеції. Зокрема, він зазначив, що деякі види сільськогосподарської продукції могли б мати попит у цій північній країні. «У нас уже є певні традиції економічного співробітництва, і їх потрібно розвивати», — сказав Олександр Мороз.

«Наш народ уже давно й істотно переплачує за трансформацію суспільства», —

сказав Президент України Леонід Кучма на загальних зборах Академії медичних наук. Те саме можна сказати і про вітчизняну науку, що сьогодні сидить на голодомому паюку. (Закінчення на 8-й стор.).

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

З метою визначення ролі та місця послань Президента України в реалізації його конституційних повноважень, порядку їх підготовки і реалізації ці передбачення в них заходів постановляю:

1. Встановлюю, що передбачені пунктом 2 статті 106 Конституції України щорічні послання Президента України до Верховної Ради України є офіційними документами глави держави, у яких на основі аналізу внутрішнього і зовнішнього становища України визначаються найважливіші напрями економічного, політичного і соціального розвитку, передбачаються заходи щодо неупередженого забезпечення прав і свобод людини і грома-

дянина, вдосконалення нормативних механізмів регулювання суспільних відносин. Одночасно з посланням Президента України до Верховної Ради України вносяться Кабінетом Міністрів України щорічні доповіді про економічний і соціальний розвиток України.

2. До підготовки щорічних послань Президента України до Верховної Ради України залучаються Кабінет Міністрів України, Рада національної безпеки і оборони України, окремі міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, наукові заклади Національної академії наук і галузевих академії наук Укра-

ни, вчені та фахівці. На підставі системного аналізу стану справ в сфері своєї діяльності кожний з державних органів та наукових закладів передає в установлені строки до Адміністрації Президента України узагальнені матеріали і вносить пропозиції щодо вирішення наявних проблем.

3. Підготування послань Президента України здійснюється на основі одержаних матеріалів, їх аналізу і узагальнення під безпосереднім керівництвом Президента України.

4. Ввести в практику підготовки послань Президента України до Верховної Ради України одночасно розробку

необхідних законодавчих актів, спрямованих на створення відповідних умов для реалізації передбачених в посланнях Президента заходів, маючи на увазі, що проекти законів України, додані до послання і визначені Президентом як невідкладні, мають, відповідно до вимог частини другої статті 93 Конституції України, розглядатись поза чергою.

5. Текст послання, направлений до Верховної Ради України або виголослений Президентом України, набуває сили офіційного документа і має враховуватись в роботі Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади,

Парламентська хроніка

Фонд держмайна: закон Є

Вечірні засідання 9 квітня

На розгляд сесії Президиату України про надання згоди Верховною Радою України на призначення Володимира Ланового головою Фонду державного майна України.

За час виконання обов'язків голови Фонду він устиг побачити в його роботі чимало упущень, про які більшість народних депутатів, можливо, і не здогадувалася.

Зокрема Володимир Тимофійович підкреслює, що в роботі Фонду є результати, однак вони аж ніяк не такі, які від нього очікували. Сьогодні цей орган не впливає на залучення капіталовкладень до виробництва, не забезпечує виконання зобов'язань держави перед громадянами України у справедливому розподілі між ними об'єктів державності у ході приватизації, не захищає права тих, хто став акціонером. Практично Фонд не зміг протистояти зловживанням та шахрайству в довірчих і страхових това-

риствах з грошима вкладників, цінними паперами. Лише кожний третій приватизаційний сертифікат вкрито в державне майно, що приватизується. Реальна платоспроможність цього цінного паперу знижена проти номіналу майже у 50 разів.

Окрім того, майже два десятки мільйонів приватизаційних сертифікатів зосереджено в руках посередників. А процедура приватизації побудована так, що у багатьох випадках вона призводить до загарабання майна, його незаконного привласнення, а не до розподілу.

Вказавши ще на ряд недоліків у роботі Фонду, Володимир Лановий коротко зупинився на шляхах розв'язання проблем, що сприяло б нормальній роботі цього органу. Чітко і коректно відповів він на запитання парламентарів. За надання згоди на призначення Президентом України Володимиром Лановим головою Фонду державного майна України проголосували лише 148 народних депутатів. Отже, Верховна

Рада відхилила кандидатуру В. Ланового.

Перед вечірнім засіданням було проведено також

таємне голосування бюлетенями з призначення суддів Конституційного суду України. Оскільки у голосуванні взяли участь лише 230 депутатів, вибори вважаються такими, що не відбулися.

У виборах членів Рахункової палати Верховної Ради України взяли участь лише 168 парламентарів, тобто трохи більше треті-

сультатів, і наступного тижня парламент, очевидно, знову повернеться до цього питання.

На сесії прийнято у другому читанні проект закону України «Про Фонд державного майна України». Окремі його статті винесено на третє читання.

Василь ТУГЛУК.
Фот. Сергія
КОВАЛЬЧУКА.

Рупор демократії чи служниця?

(Початок на 1-й стор.).

Чи є нині повна свобода слова в Україні? — спитав Голова Верховної Ради Олександр Мороз. І відповів: «Факти свідчать, що немає».

Голова парламенту звернувся на два аспекти проблеми: свобода слова як правова категорія і як категорія моральна. У Конституції зафіксована свобода слова як право кожної людини, так і політичної або громадської організації.

Шодо морального боку цієї проблеми, то «у нас поширюється слово не зовсім те, яке потрібно для утвердження здоров'я моралі в суспільстві». Уже після прийняття Конституції вининено рад акцій, які зводять свободу слова до, так би мовити, «міністерської правди». Тоді як інформаційна сфера має служити всім. Вона не може бути вогнищем окремих політичних сил.

Голова Комісії Верховної Ради з законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації Віктор Понеділко звернувся особливу увагу на таке явище, як політична цензура в Україні.

Промовчів навіс документальні свідчення низових безпосередніх виконавців політичної цензури, наголосив, що критика діяльності

Президента може привітатися до антидержавних, антиконституційних виступів. При цьому випадки на адресу Верховної Ради до антидержавних чомусь не відносяться. Отже, діють навіть подвійні політичні стандарти.

Віктор Понеділко запропонував ряд конкретних заходів: удосконалення норм чинної Конституції України та інформаційного законодавства; удосконалення судового захисту свободи слова, честі та гідності; закріплення гарантій державної підтримки засобів масової інформації та соціальний захист журналістів. Але в такий спосіб, щоб ця державна підтримка не могла стати загрозой для свободи слова.

Декан факультету журналістики Львівського державного університету Володимир Здорового, підтримавши ці пропозиції, зауважив, що з часом у нас не буде державних засобів масової інформації, але нині вони конче потребують належної підтримки з боку держави. Доповідач висловив думку, що обговорюваний у Верховній Раді законопроект про пресу та соціальний захист журналістів слід розділити на два документи.

Народний депутат України Володимир Алексєєв зупинився на фак-

тах утиску преси і запропонував створити Бюро книги про злочини проти свободи слова. Вислів «четверта влада» звучить нині як насмішка, як знущання. Бо вона у багатьох випадках перетворилася на служницю другої і п'ятої — кримінальної.

Під час парламентських слухань виступив міністр інформації Зіновій Кулик. Він категорично заперечив тезу про існування в Україні політичної цензури. На його переконання, це — міф.

У ході подальшого виступу З. Кулик удався до виразу «алексєєвщина», чим кинув добротного каменю на адресу тих політичних сил, які протестують проти «куликівщини» в засобах масової інформації, зокрема й найперше — електронних. Далі З. Кулик звернувся до русифікації преси, радіо й телебачення та різке зменшення кількості українських видань.

Цікавіми були виступи інших учасників слухань: голови комітету захисту свободи слова Співки журналістів України Ігоря Лубченка, письменника Володимира Дрозда, заступника головного редактора газети «Сільські вісті» Івана Бокія, народного депутата Левка Лук'яненка, журналістки Ірини Погорелової.

Іван ДМИТЕНКО.

Про щорічні послання Президента України до Верховної Ради України

місцевих державних адміністрацій.

6. Кабінету Міністрів України на реалізацію положень, що містяться в посланнях Президента України до Верховної Ради України, розробити конкретні заходи. Здійснювати систематичний і дієвий контроль за виконанням цих заходів.

7. Контрольованню управлінням Адміністрації Президента України поєднувати Президент України про роботу щодо реалізації положень, викладених в посланнях.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
9 квітня 1997 року.

Нам завдань не треба — заробіток давай

Нічого не дається нам так дорого і не коштує так дешево, як вітчизняне вугілля

Тенденції

(Початок на 1-й стор.)

До обласної державної адміністрації, куди, як і до редакції, Тимофій Назарович звернувся із запитанням: коли ж буде зарплата? — фірма виплатила офіційну відповідь із шести пунктів. Там поєднуються, що вугільну компанію «Антенергінвест» створено два роки тому на базі шахти «Шахтарська-Глибока» і її структурних підрозділів. Що спершу шахта, а потім і збагачувальна фабрика вийшли зі складу компанії. І що, не маючи джерел фінансування, компанія не в змозі виплатити співробітникам, а разом з ними Мороховським Т. Н., заробітну плату. І що прийняті рішення за вказаними питаннями — в компетенції Міністра вугільної промисловості Юрія Русанова. Виявляється, це окремому підприємстві відповідальність несе не безпосередній керівник, а вище начальство.

Свого часу компанія і справді не без успіху збувала видобуте шахтарями вугілля за кордон, та за найголовніше тут вважали не комерційну діяльність, а створення передових технологій з переробки відходів вуглезабагачення. Згодом валютне джерело обмілило, а численні перевірки прокуратури й урядової комісії відшкодували небагато інвесторів. Великого криміналу не вийшло, але негативна репутація за підприємством таки закріпилася. Комерційна діяльність фактично припинилася, а продаж інтелектуального продукту — уже готові проекти — незважаючи на їхню надприбутковність, виявилось не так просто. В очікуванні покупця-рятівника проминуло не один місяць. Борти росли, люди розбігалися. Керівництво компанії вважає, що в усьому винна держава, яка не хоче давати гроші на перспективну справу — отримання палива з відходів.

Сперечатися не буду, та «Антенергінвест» усе-таки створювався як об'єднання контора, а як комерційна організація. І підприємницька діяльність, і одержання прибутку закладені у статуті. Чого ж тоді генеральний директор Анатолій Лисенко регулярно їздить до Києва «і хоча б на заробітну плату співробітникам. А коли діяльність компанії втратила зміст, навіщо їй існувати? Для виписки? Аби людина, що очолює трохи більше 10 осіб, іменувалася генеральним директором?»

Хто не працює, той... проїдає гроші

Аби не видатися упередженою і не об'єктивною до компанії «Антенергінвест», справедливості заради зазначу: питання заробітної плати залишається найпекучішим для всієї вугільної ланки.

За останні кілька років лідери гірників добре вивчили дорогу до Києва, куди, як і Анатолій Лисенко, звикли їздити «до грошей». Коли з середини минулого року галузь отримала пріоритет у бюджетному фінансуванні і держава з гірниками почала розраховуватися повністю, деякі профспілкові лідери й керівники підприємств стали почуватися непевно. І справді, не на місяць же шукати грошей?

Незважаючи на те, що достатню вугільникам видають на тону видобутого палива, із соціалістично-ринковим принципом «кожому — за працю» щось не все гаразд. За перший квартал цього року завдання виконали лише п'ять холдингових компаній і шість самостійних шахт. Запланованої продуктивності праці досягли однини. Та коли ви думаєте, що саме ці колективи очолюють списки по зарплаті, ви — безнадійно оптиміст. Поки одні видають на-гора вугілля, інші справно отримують гроші.

За середньої заробітної плати вугільників у лютому 242 гривні, в об'єднанні «Октябрювугілля» вона становила 254 гривні — при виконанні плану на 79 відсотків, в «Краснодонвугілля» — 253 гривні (81 відсоток плану), в «Антрацит» — 249 гривень (72 відсотки), на шахті «Жданівська» — 285 гривень (63 відсотки), на шахті «Благодатна» — 340 гривень (70 відсотків праці). На останньому підприємстві спостерігається дивна закономірність: обсяги видобутку падають, а зарплата — зростає.

Факт існування непомірних апетитів підтвердив на недавній колегії Мінінлепрому в Донецьку заступник міністра Андрій Зіпін.

— За 1996 рік прибуток у цілому по підприємству склав 474 мільйони гривень. Кошти отримано за рахунок реалізації продукції з урахування коштів державної підтримки. У той же час балансові збитки становлять 1,7 мільярда гривень. Тобто прибуток використано утрічі більше, ніж було в наявності.

Дилетантові не зрозуміти, як можна використати те, що не заробив. Об'єднання «Донецькувугілля» зазнало збитків на 9,5 мільйона гривень — у той же час за рахунок прибутку витрачено 40,5 мільйона, із них 400 тисяч гривень — на надання матеріальної допомоги. На шахті «Бутівська-Донецька» збитки за рік склали півмільйона гривень. А за рахунок прибутку витрачено в сім разів більше. В об'єднанні «Красноармійськвугілля» збитки досягли 2,6 мільйона гривень, а витрати з прибутку — 33,4 мільйона. Тут не відмовляти собі ні в чому, застосовуючи всі види економічного стимулювання: премію, матеріальну допомогу, допомогу при виході на пенсію, доплати до відпусків, лікарняних. Якщо ці гроші спрямовувати на зарплату — це не випала б потреба у додаткових «допомогах»? І чи не дає такий порядок ма-

теріального заохочення підстав для зловживань типу «щому дам, а щому не дам»?

Такий спосіб господарювання зробив переважно більшість вугільних підприємств банкрутами. Заборгованість по заробітній платі росте щомісяця і становить 760 мільйонів «чистими». Це половина обсягу державної підтримки, перебіченої бюджетом-97.

Тим часом становище можна було поліпшити ще торік. На підприємства галузі з бюджету і від реалізації надійшло 2,5 мільярда гривень. На заробітну плату потрібно було 1,6 мільярда. Тобто отримано вистачило б із запасом. Насправді на зарплату було спрямовано трохи більше половини грошей. Така сама тенденція зберегалась і цього року.

Найбільше відхилення в ціловому використанні бюджетних коштів — на шахті «Бутівська-Донецька». Лише 38 відсотків отриманих грошей пішли на зарплату. Полюшня, а то й менше, лютні було використано на зарплату в об'єднаннях «Добропіллявугілля», «Стахановвугілля», «Антрацит», «Олександріввугілля», на шахті імені Стаханова.

Де ти такий ліс доп'яв? А ти конвеєр за скільки придбав?

Складається враження, що більшість підприємств розглядають державну допомогу як єдине джерело для виплати заробітної плати. Адже, за словами міністра вугільної промисловості Юрія Русанова, із коштів, отриманих від реалізації в лютому, на розрахунок із гірниками не виділено практично жодної копійки. В головах «вугільних генералів» танує настій: зарплата — то справа Києва, а всі інші гроші — наші. Витрати коштів не за ціловим призначенням керівники пояснюють виробничими потребами. Мовляв, купували обладнання, запчастини, матеріали. А люди... Люди зачекають.

Обладнання, матеріали, безперечно, купувати треба. Але наведи лише два приклади. Перший: за середньої ціни одного кубометра лісу 77 гривень, об'єднання «Донецькувугілля», «Октябрювугілля», «Павлоградвугілля», «Макіїввугілля» закуповували його по 105–120 гривень. Та всі переплюнули директор шахти «Благодатна», придбавши «дрова» по 197 гривень за кубометр. «Де ви такий ліс знайшли?» — не витримав на колегії хтось із керівників. Приклад другий: шахта імені Стаханова замість того, щоб узяти конвеєр прямо із заводу, придбала їх у комерсанта — утричі дорожче. На чіо користь прокручуються такі обробки, згодатися неважко. А каса підприємства, як і раніше, порожня.

Здавалось старому: «Це ж не приватна лавочка...»

Із листа Тимофія Морохова:

«П'ятдесят років я пропрацював на заводі, який випускав обладнання для шахт. Звідти пішов на пенсію у 132 рублі. Грошей тоді вистачало, і не думав, що на старості доведеться йти заробляти на шматок хліба. А що поробиш, коли пенсія 58 гривень. Організувалася в нашому місті вугільна компанія «Антенергінвест», мене взяла червовим. І ось михайло сім місяців і дві відпустки — не можу ні копійки одержати. Я ж чесно їх заробив. За цей час на мою зарплату повинні процентувати наростаючі з кого їх узяти? Генеральний директор каже одне: коли міністерство гроші дасть, тоді і заплатимо. То, може, хтось із цієї компанії так розбереться? Це ж не приватна лавочка, а державне підприємство».

Всього своїм працівникам «Антенергінвест» заборгував близько 75 тисяч гривень. Сума не така й велика — вартість однієї пристойної іпокарки.

Так, сума не дуже велика, — погоджувався Юрій Гонтар. — Але, щоб пролати хоча б частку нашого майна, потрібна вказівка зазначеного міністерства.

Окрім редакції «Голосу України», Тимофій Мороховець написав ще до десятка інстанцій. У тому числі — до Президента України Леоніда Кучми. Не знаю, чи в курсі Тимофій Назарович, але генеральний директор «Антенергінвеста» Анатолій Лисенко обіймає при Президентів України посаду члена Ради роботодавців і виробників...

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Президенту України Л. Кучмі,
Голові Верховної Ради О. Морозу,
Прем'єр-міністру України П. Лазаренку

Відкриті звернення директорів та голів профкомів Національної академії наук України

Критична ситуація, що склалася в Україні в сфері науки, змушує нас звернутися з цією відозвою...

... Науковий потенціал будь-якої країни за своїм ресурсним значенням вагомий за золото, алмази, нафту і газ економічний фактор. Керуючись таким підходом, зруйновано другою світовою війною східної Європи та Південно-Східної Азії порівняно з корисними час відновили свій науковий потенціал, побували високоефективну економіку та забезпечили розквіт суспільства.

... В Україні за останніх шість років фінансування науки в реальному вимірі скоротилося більш як у 15 разів. За цих умов відсоткова частина коштів, що виділялися на науку з держбюджету, зменшилася майже в 7 разів. Водночас істотно скоротилися обсяги науково-дослідних робіт на замовлення промисловості. Це призвело до різкого відставання в оснащенні науко-

вих установ обчислювальною технікою та інформаційними технологіями, науковою періодикою, практично зупинилося оновлення лабораторного обладнання. Швидкими темпами триває «відплив умінь» за кордон. Нині українська наука перебуває в катастрофічному становищі, чимало секторів вже майже загинуло.

Найнебезпечніше для держави є руйнування фундаментальної науки, яка становить головну складову частину культури людства, значною мірою впливає на формування світогляд людини, його моральності і духовності. Сьогодні Національна академія наук, яка виконує в країні близько 70% фундаментальних досліджень, практично вичерпала весь свій «запас міцності» — матеріальний і духовний, що історично склався і досі не дозволяв їй перейти фатальну межу, за якою починається розпад академічної науки. Політика останніх років щодо нау-

ки, у тому числі фундаментальної, призведе до ліквідації Національної академії наук як складової частини світової науки.

Треба зазначити, що Національна академія наук вже провела роботу з удосконалення своєї структури, приведення її у відповідність до потреб держави та наявних фінансових можливостей. Зокрема, шатна чисельність працюючих в її установах скоротилася на 50% проти 1990 року. Але й це не полегшує ситуацію. Так, на 1996 рік Верховна Рада України затвердила бюджет Академії наук удвічі менший за мінімально необхідні річні потреби. Проте на 1 січня 1997 року Академію профінансовано лише на 72,6% від плану (без подвійної арифметики Мінфіну, який виплату боргу попереднього 1995 року зарахував до виконання бюджету 1996 року). А за два останні місяці 1996 року Акаде-

мія одержала лише 15% від місячної планової суми. Вчені Національної академії науки і інститутів не отримали зарплату ще за серпень минулого року. А з урахуванням інфляції і недоплат їй тепер не вистачає навіть на мінімальні потреби людей.

Економічна криза зруйнувала майже всі традиційні додаткові джерела фінансування науки. До цього указом Президента України нещодавно скасовано всі пільги щодо оподаткування добровільних пожертвувань, а тому числі благодійних внесків для підтримки українських вчених, що призвело до згортання діяльності в Україні благодійних міжнародних фондів та організацій...

... Нині перед науковцями дуже гостро постає питання: як ставитися до тієї влади, яка на словах за пріоритет розвитку науки, приймає укази та постанови

про її фінансування на рівні не менш як 1,7% від валового внутрішнього продукту, а на другий день забуває про свої рішення і не виконує їх? Чим пояснити, що уряд у проект закону про бюджет на 1997 рік пропонує витрати на науку в розмірі 0,46% від ВВП?

Ставлення до науки, її підтримка з боку держави мусять зазнати радикальних змін і набути найвищого пріоритету. Без цього не можна розраховувати на економічний і політичний суверенітет держави в ХХІ столітті. Отже збереження і нарощування вітчизняного науково-технічного потенціалу сьогодні є життєва проблема для нашої країни.

Якщо державна політика стосовно науки не зміниться на краще, історично вона буде оцінена як руйнівна і злочинна для України.

Інститут проблем матеріалознавства, Інститут біохімії, геофізики, фізики, кібернетики, магнетизму, електродинаміки, металознавства, фізики, органічної хімії, механіки, Інститут проблем мінералогії НАН України з СКБ, Інститут газу, Інститут мікробіології та вірусології, Головна астрономічна обсерваторія НАН України, Інститут теоретичної фізики, Фізико-технологічний інститут металів та сплавів, Інститут фізіології і екології О. Богомолної НАН України, Інститут літератури, археології, економіки, біологічної хімії, зоології, ботаніки, екології Карпат, технічної теплофізики, ІХВБ, ІГТФ, Інститут соціальної і гуманітарної фізики, Радя з вивчення продуктивних сил України, Державний науковий центр радіогеофізичного навколишнього середовища.

У номер

У Криму
два прем'єр-міністри?

Верховна Рада Криму 65 голосами із 77 проголосувала за відставку глави уряду автономії Аркадія Демиценка. За словами спікера Анатолія Гриценка, відставку Демиценка погоджено з Президентом України. 68 голосами депутати проголосували за призначення виконуючим обов'язки глави уряду Анатолія Франчука, колишнього прем'єра автономії, народного депутата України.

Постанова вступити у силу з моменту погодження кандидатури Анатолія Франчука з Президентом України.

Однак нинішній прем'єр Аркадій Демиценко того ж дня сказав журналістам, що мав телефонну розмову з Президентом, і Леонід Кучма «вкрай обурений», оскільки не давав згоди ні на відставку Ради міністрів Криму і його глави, ні на призначення нового прем'єра, а тому рекомендував урядові автономії «спокійно працювати».

Таким чином, тепер у Криму — два прем'єр-міністри. Як повідомили в четвер помічники А. Демиценка, уряд «працює за планом», прем'єр вібуд до Джанкою, де проводить представницьку раду з проблем водопостачання і початку зрощувального сезону в Криму. Тим часом А. Франчук розпочав консультації з фракціями і депутатами Верховної Ради Криму на предмет формування нового складу Ради міністрів автономії.

Схоже, без нетайного втручання офіційного Києва не обійтись. Чергова внутрішньополітична криза в Криму напередодні багатобачного курортного сезону, без сумніву, потрібна лише конкурентам з Кіпру і Сочі.

Віктор ХОМЕНКО,
Володимир ПРИТУЛА.

***

Голова Верховної Ради Криму Анатолій Гриценко офіційно не звертався до Президента України з проханням про погодження відставки Аркадія Демиценка з посади глави кримського уряду, а також призначення на цю посаду Анатолія Франчука. Про це заявив глава адміністрації Президента Євген Кушнарв.

Він підкреслив, що призначення і звільнення з посади глави уряду — прерогатива Верховної Ради, однак, згідно з Конституцією, це має відбуватися за спеціальною процедурою, яка передбачає погодження з Президентом. «Цю процедуру не було витримано», — сказав Кушнарв.

За його словами, А. Гриценко мав надіслати з цього приводу листа на ім'я Президента, а в Кабінет міністрів — «претензі» і виявлені недоліки в роботі глави уряду Криму».

Є. Кушнарв повідомив, що після того, як буде отримано рішення Верховної Ради Криму, його надішлють до Міністерства юстиції для експертизи. «Ми кожного разу намагаємось переконати Верховну Раду Криму діяти в рамках закону», — сказав Євген Кушнарв, додавши, що «процес правового нігілізму в автономії триває».

Він нагадав, що кримський парламент має переглянути два попередні рішення (про передачу повноважень Верховної Ради президенту парламенту і про позбавлення ряду депутатів їхніх повноважень), які Мінюст визнає незаконними.

Виставки

«Гімалаї» Реріха в Україні

У музеї історії України пройшла виставка картин Миколи Реріха, присвячена 50-річчю незалежності Індії.

Демонструвалося 56 робіт циклу «Гімалаї» (1937—1947 рр.), з них 10 написано сином майстра Святославом. Однак особливу увагу викликала картина Миколи Реріха «Святогор» (1938 р.): серед нагромадження гір височіє величезна скеля, що має людські обриси. Крім шедевривидатного художника,

відвідувачі музею мали змогу познайомитися з документами та особистими фотографіями М. Реріха.

Експонати привезено з Москви. Протягом року вони мандруватимуть містами України, а потім знову повернуться до Києва. У нашому місті творчий доробок М. Реріха викликав незвичайний ажіотаж. Невідома черга до музею (більш як 2 000 чоловік щодня) — факт, який підтверджує безсумнівний успіх виставки та... ностальгію

князя за справді високим мистецтвом.

В організацію та проведення цього неординарного заходу вагомих внесок зробили спонсори: «Обрій капітал», холдингова компанія «Аіст», Київський авіа-ремонтний завод № 410, авіаційна компанія «Трансаеро». І, до речі, музей історії України безкоштовно надав свій зал для демонстрації картин.

Ольга КОЗЛОВА.
На знімку: репродукція картини «Святогор».

«Мюнхенська трагедія»
мовою жертв

Антифашистський боротьбі підпілля у лігві ворога присвячено книгу черкашанина, колишнього оstarбайтера і в'язня концтаборів Віктора Скиртача. У книзі — розповіді про товаришів-антифашистів, котрі віддали життя за звільнення від рабства. Автор використав спогади живих свідків того часу, серед них антифашисти Німеччини і Польщі.

«Мюнхенська трагедія» вишла друком в обласному видавництві «Січ».

Новий факт — ворог
соціальних виразок

Луганський педагогічний інститут імені Т. Шевченка отримав ліцензію на право навчання студентів за новою професією — соціальна педагогіка. Є надія, що нова генерація висококваліфікованих фахівців прорве браму зачинених підліткових клубів і позбавить Лугандину від сумного алідаства по дитячій злочинності в державі.

Імпреза

На перехресті вічності

Взаємозв'язок творів і традицій спонукає відчувати реальність буття. Буття культури через її азамовляв і перехрещення у певному просторі і неспевному часі. «Золоті ворота» — це місце зустрічі на перехресті вічності. А ще «Золоті ворота» — це мистецька акція, котра прагне ствердити єдиність різного. Єдиність особистостей, смаків, технік, поглядів і традицій доволі різних київських художників, які представили свої роботи в центрі «Український дім».

Керівник проекту Ігор Гречаник вважає, що назва «Золоті ворота» має нагадати нашу причетність до історії та, власне, до духу древньої столиці. Художники вірять, що простір нашого святого міста впливає на нас, формує почуття, творче бачення, характер зображення світу. Тому в полотнах Наталі Герасименко живе трансформована у сучасність спадщина Древнього Єгипту, в батьку Ніни Бондаренко — грецька архаїка. Пам'ятки Візантії та Давньої Русі ведуть діалог із графікою Володимира Половця та живописом Володимира Колесника. В скульптурах Ігоря Гречаника пульсує енергія асирій-

На знімку: Ігор Гречаник біля своєї скульптури «Бог достатку».
Фото Володимира СТРУМОВСЬКОГО (ДНАУ).

Аліса РОМАНОВА.

Улюблені персонажі

Рибачка
Соня
якось
в квітні...

Героїня популярної одеської пісенки, не без допомоги місцевого скульптора Євгена Лелеченка, вирішила змінити імідж. «Интересная чудака», немов русалка, виринула у дворику Одеського літературного музею. Тепер стоїть Соня, як і годиться, в тильняниці, по коліна у воді й заміряючи відляється в морську далечину. Певно, у бронзі чекати улюбленця Молдаванин і Пересипу набагато легше...

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

«Металург»
зміцнює позиції

Першість України. Перша ліга. 30-й тур: Металург М — Поділля — 2:0. Борисенко, 65, Ю. Гетьман, 69, Шахтар — Хімік Ж — 1:0. Телешун, 44, Янір — СК Миколаїв — 0:0. Нафтовик — СК Одеса — 2:0. Чорношівець, 12, Барановський, 78, Металург Д — Волинь — 3:0. Дорохов, 25, Малькован, 51 з пенальті, Волошин, 67, Хімік Св — Верес — 0:0. ЦСКА-2 — Зоря — 2:0. Демиляк, 3, Поляриш, 70, Динамо-2 — Сталь — 2:0. Ангюхін, 28 і 64 — обидва з пенальті, Металург Н — Буковина — 1:3. Кирьненко, 34 з пенальті — Олімпік, 16 і 76 з пенальті, Білоус, 60, Поліграфтехніка — Кристал — 3:0. Яремченко, 15, 55, 63, Матвій Закарпаття — Металіст — 0:0. Лявів — ФК Черкаси через негодгу перенесено на 26 травня.

У центрі уваги, звісно, були зустрічі ліде-

рів. Мабуть, і уболівальники, і футболісти донецького «Металурга» чекали запеклого опору з боку гранів «Волині». Але гости хіба що здивували господарів лише відбіжною грою та помилками в обороні. Результат цілком відповідає співвідношенню сил на полі. Після цієї перемоги «Металург» зміцнює становище лідера.

У Києві динаміків приймав алеський «Сталь», яка в попередньому турі розгромила донецький «Металург» на своєму полі. Очевидно, в тому матчі алесці виклалися до кінця і в столиці майже не думали про атаки. Змінивши п'ястину до свого штрафного майданчика, гости вміло руйнували комбінації киян. Але дві помилки на штрафному майданчику привели до пенальті, що їх упевнено реалізував Антюхін.

Без особливих проблем «Нафтовик» переміг удома одеситів. А ось маріупольському «Металургу» довелося добряче потрундитися, щоб розхитати оборону «Поділля»,

якому загрожувало вилітання з першої ліги. Вона дала трішчину на 65-й хвилині матчу, а через чотири хвилини Юрій Гетьман «похорвав» наїй подоляна на нічию.

Ось як розігрався матч у турнірній таблиці: Металург Д — 69 очок, Волинь — 62, Динамо-2, Нафтовик — по 58, Металург М — 56, Сталь — 54, СК Миколаїв — 53, Буковина і Поліграфтехніка — по 49, Хімік Св — 46, Зоря — 42, ФК Львів і Янір — по 41, Металург Н — 40, ФК Одеса — 35, Верес — 33, Шахтар і Хімік Ж — по 32, ЦСКА-2 — 30, Кристал — 29, Верховина — 28, Металіст — 26, Поділля — 23, ФК Черкаси — 18.

Матчі 31-го туру відбудуться 12 квітня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

У «Ювентуса»
серйозні наміри

Відбулися перші півфінальні матчі Ліги

Спорт

чемпіонів. Красивою грою порадували численних уболівальників футболісти «Ювентуса», які диктували свої умови «Аяксу» на його полі. В першому таймі Амарузо і В'єрі змусили двічі капітулювати господарів. У другому таймі «Аяксу» вдалося стримати натиск «Юве», і Літманен на 66-й хвилині забив гол у відповідь. Але більшого господарям досягти не вдалося. Треба зазначити, що гравці обох команд сперечалися з відомим іспанським суддею Ньето за голи, забиті Амарузо і Літманеном. На їхню думку, їх забили з положення «поза грою».

У другому півфіналі «Борусія» в Дортмунді здолала з мінімальним рахунком 1:0 «Манчестер Юнайтед». Гол несподіваним ударом із за штрафного майданчика забив Тречок.

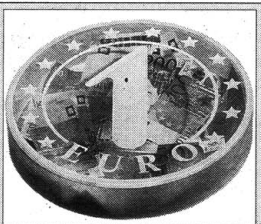
Матчі-відповіді 1/2 фіналу відбудуться 23 квітня.

Гм, вони теж бояться. Своєї... «СНА»

КОЖНОМУ болять своє: хтось прагне реанімувати те, що не реанімується, а опоненти цього дубастять хитками, інші, сягнувши вершин економічного добробуту поодинокі, намагаються зробити його ще вищим, обачачи шляхи до нього в об'єднанні зусиль. Тут теж є опоненти, яким хоч і не перепало на горіху, але вони «обстають» президентів і уряди своїх країн.

Останнім часом зі сторінок німецької преси, повідомляє радіо «Дойче велле», за будь-яких важливих подій не сходять одна тема: проблема європейської інтеграції в усій її багатоглибості, зокрема запровадження валюти — «євро».

Найцікавіше те, що у самих членів Євросоюзу досі немає одностайності у розв'язанні цієї проблеми. Великобританія, скажімо, майже завжди мала особливу позицію щодо цих процесів. Невдадено її міністр закордонних справ Малкольм Ріфкінд розмірковував на сторінках газети «Зюддойче штайтунг»: «Європа має вибрати один з двох шляхів. Перший — це шлях інтеграції, що прогресує: єдина валюта і фінансова політика, рішення щодо зовнішньої і внутрішньої політики, оборони, прийняті більшістю голосів. До чого це призведе? Хоч нас безперечно і заповняють, що ніхто не планує створювати Сполучені Штати Європи, але чим різнітись Федеральна держава від політичного союзу, в якому всі більш-менш важливі питання розв'язуються централизованно?»

Але є й інший шлях, за який виступаємо ми. Він дозволяє гармонійно поєднувати розвиток Європейського союзу із збереженням національних держав. Ми підтримуємо ідею тісної співпраці, але проводимо чітку грань між кооперацією та інтеграцією.

Його колега — міністр закордонних справ Італії Ламберто Діні має протилежну думку: «Нам треба розвивати механізми, спроможні справитися з інтеграцією в ЄС країн, які колись протистояли йому, а тепер хочуть стати його повноправними членами. Ми маємо тісніше співпрацювати у галузі боротьби із злочинністю, наркомафією, тероризмом. Мені прикро, що деякі країни виявляють нерішучість, коли йдеться про внесення до Маастрихтських угод спільної програми, спрямованої на зростання зайнятості, бо ми ризикуємо виростити ціле покоління, позбавлене роботи і надій на майбутнє».

Це — на високих рівнях. А от «унизу» благополучні країни Європи просто бояться широкомасштаб-

ного передавання європейській співдружності національних повноважень, зокрема щодо єдиної валюти, вважаючи, що це боляче вдарить по слабких валютах. І не лише по слабких.

Справжній переполох і невдоволення жорсткими критеріями запровадження «євро» викликало у Німеччині. Бо вони вимагають суворого економічного. Сьогодні вже цілком зрозуміло, що заради «євро» доведеться різко скоротити витрати на соціальні потреби, що для пересічного німця не тільки не бажано, а й незрозуміло: заради якого «світлого» майбутнього він має економіти?

Багато людей тут переконані: граде неприємності для їхніх гаманців. Тому й випливають зокрема невдоволення на керівників держав. А тут неухильно дотримуються курсу Маастрихтських угод і не мають наміру від нього відступати. Алле ж вони від нього відмовляються, то підірвуть репутацію всього проекту. Очевидно, впевненості німці додає досвід, набутий під час об'єднання Німеччини: якби питання про курс обміну єдинерської марки на марку ФРН і безпеку, як підтверджують на цьому шляху, вилізлило у дебати, то вони тривали б і досі.

Отож, німці аж ніяк не радіють змінам, які незабаром мають статися і в Європі, і в їхній державі. Але цікаво те, що канцлер Коль, який здебільшого дослуховується до «гласу» народу, цього разу вперто діє на власний страх і ризик, за що йому переплаче згодом. Але він не відступив. Тверда рука, що веде до благоденства!

А тим часом день, коли «євро» має стати спільною валютою, невідворотно гряде. Побачимо-побачимо...

Валентина ПИСАНСЬКА.

У номер

У нас дефіцит військового бюджету. А у вас?

Під час триденного офіційного візиту делегації Міністерства оборони Латвії в Україну відбулася її зустріч з представниками постійної Комісії Верховної Ради з питань оборони і національної безпеки.

Голова комісії Володимир Мухін розповів про роботу депутатів у зв'язку з безліччю проблем щодо оборони та національної безпеки України. Зокрема, про триваючі із збільшенням бюджету війська, дефіцит якого становить 4,3 млрд. грн і пошуків, які справи з військовим бюджетом у Латвії.

Міністр оборони балтійської держави Андрій Крastiнш поскаржився, що він постійно «веде битву» за реальну відповідність бюджету до потреб війська. Тим паче, що Латвія прагне досягти цілком певної мети: членства в НАТО, обачаючи в цьому єдину гарантію своєї безпеки.

Особливий інтерес депутатів викликав той факт, що латвійське міністерство оборони цілком цивільне. А Крastiнш пояснив, що його відомство розробляє політичні накази, на підставі яких начальник генштабу готує військові.

За досвідом у Берн

У Берні розпочався семінар з питань міжурядової діяльності Ради Європи, організований Федеральним департаментом закордонних справ Швейцарії для службовців державних установ України, які забезпечують практичну участь нашої держави у різних структурах цієї авторитетної організації, повідомляє ДІНАУ-Україном.

До складу української делегації входять співробітники Адміністрації Президента України, Секретаріату Верховної Ради України, МЗС, Держкомітету у справах національностей та міграції, міністерств юстиції, інформації, праці, соціального захисту населення України.

Фактично відповідних установ швейцарської адміністрації знайомлять українських колег зі своїм багаторічним досвідом співпраці з Радою Європи та її окремими функціональними підрозділами, які сприяють тісній і корисній взаємодії європейських держав у таких актуальних галузях життя сучасного демократичного суспільства, як реальне забезпечення прав людини та національних меншин, соціальний захист та охорона здоров'я громадян, місцеве самоврядування та ін.

Скажу вам як юрист юристові

У Києві перебуває статс-секретар Федерального міністерства юстиції ФРН пан Гайнц Лан-ферманн у супроводі директора Німецького фонду міжнародного правового співробітництва пана Луїо Фадє. У програмі — зустрічі з членами постійної Комісії Верховної Ради з питань правової політики, міністром юстиції України Сергієм Головатим, представниками Конституційного суду та Верховного суду України.

Плановано підписати угоду про співпрацю між Німецьким фондом міжнародного співробітництва та Міністерством юстиції України.

За дорученням уряду цієї фонду, що фінансується з федерального бюджету, надає консультації країнам Центральної та Східної Європи з реформування права.

Геть Мадонну! Хай живе Евіта!

З життя «зірок»

МАДОННА — одна із найкрасивіших поп-зірок останнього десятиріччя, до того ж, іще й актриса, яка уособлює «американський мрій»: із грізю — в киці.

Її оточують плітки, скандали і сумнівні друзі, вона хвацько розлучається з коханцями і коханками, число яких сягнуло сотні. Але навіть зіпсована репутація справжньому таланту не завадить. Цього року вона одержала «Оскар» за пісню, виконану нею в фільмі «Евіта», де зіграла головну роль — Евіти Дуарте, дружини колишнього президента Аргентини Хуана Домінго Перона. Буенос-Айрес офіційно заборонив

зйомки картини в Аргентині під тиском громадськості, яка стверджувала, що Мадонна в ролі Евіти ображає гідність аргентинців. Фільм було знято в Угорщині.

Постановник «Евіти» Алан Паркер заявив: найголовніше для нього, щоб фільм прийняли на батьківщині героїні. Але якщо на батьківщині Еви Перон когось і шанувували, то не Паркера і не Мадонну. В зв'язку з прем'єрою фільму президент Аргентини Карлос Менем видав декрет про зведення в Буенос-Айресі монумента в пам'ять про Еву Перон. А сама прем'єра відбулася на тлі мітингів протесту. «Хай живе Евіта, геть Мадонну і Паркера!» — було написано на транспарантах. Але, незважаючи на заклик бойкотувати фільм, деякі знаменитості відвідали прем'єру. Зала була повна, і наприкінці фільму навіть пролунали неспівмісні оплески.

На знімку: кадр із кінофільму «Евіта».

Досвідно

Похоронний «танок»

Вимагаючи захисту прав забальзамованого трупа вождя світового пролетаріату, російські комуністи цитують Євангеліє, а Російська православна церква, прагнучи відкласти термін розв'язання питання про поховання залишків царської родини, просить науковців довести справжність цих залишків, виявлених 1991 року.

Похоронний «танок» навколо двох «відкритих могили» триває вже два роки. Драматург і історик Едвард Радзинський стверджує, що Росія не знайде спокою доти, доки не закритися остання сторінка її революційної історії і не буде поховано залишки Ульяново, котрий видав наказ про розправу в Єкатеринбурзі, і жертва цієї розправи — Романових. Проте голос письменника легко можна розпізнати в російському політичному багатоглосі, — зазначає французька газета «Фігаро».

Інвестори, ви любите шампанське?

ІНВЕСТИЦІЙНА діяльність в Україні за останні шість років «зазнала найбільшої деградації», заявив Президент України Леонід Кучма на нараді з питань інвестиційної політики, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Президент також зауважив, що протягом цього періоду обсяг капіталовкладень в Україну скоротився більш як на 78 відсотків.

Очевидно, ця «арифметика» не має стосунку до Канади. Принаймні, як зазначає під час прес-конференції радник з економічних питань Посольства Канади в Україні Леррі Даффілд, вже чимало канадських підприємців розпочали свій бізнес в Україні. І головне — збільшується кількість тих, хто хоче це зробити.

Прес-конференція, в якій, крім пана Даффілда взяв участь і перший заступник голови Національного агентства України з ре-

конструкції та розвитку Володимир Ігнащенко, було присвячено проведеною 13—20 червня в Калгарі форуму Канадо-української ділової ініціативи (КУДІ). Про створення КУДІ офіційно оголосили під час останнього візиту в Україну міністра закордонних справ Канади Ллойда Екскорті. Обидві сторони сподіваються, що форум сприятиме розвитку економічного партнерства, а також надходженню канадських інвестицій в Україну. Цікаво, що в червні минулих дев'ять місяців від заснування КУДІ. Як підмітив Леррі Даффілд, за цей час можна народити дитину. Але нині організаційні комітети і з канадської, і з української сторони сподіваються, що результатом конференції буде не одна, а кілька дітей — спільних україно-канадських проектів.

Тож яким буде форум? Українська сторона запропонує дібрані проекти (нині процес добору вже триває, і, як зазначає Володимир Ігнащенко, Україна підготувала їх 156), в які могли б вкласти гроші канадські підприємці. За словами Володимира Ігнащенка, вони не будуть дуже масштабні, бо

КУДІ, засновано за ініціативи малого та середнього приватного бізнесу Канади. Проте головна вимога до них — реальність. За твердженням експертів, якщо буде реалізовано вже дібрані проекти, то обсяг канадських інвестицій перевищить половину від отриманих Україною за час її незалежності. Щодо напрямів співробітництва, то організатори конференції ділилися згоди, що найперспективніші з них — енергетика і нафтогазовидобування, сільське господарство та переробка промисловості, а також будівельні технології та матеріали. До речі, вже нині з канадської сторони є охочі взяти участь у реалізації українських пропозицій: наприклад, канадська компанія «Еріс Energy» зацікавила ідею розробки на Кримському півострові близько ста нафтових свердловин. Роботи плановано розпочати вже до кінця року.

Отже, бажаної ризикнути і розпочати свою справу в Україні так є. А хто не хоче ризикувати... Що ж, той і не вип'є шампанського.

Наталія ФІЛІПЧУК.

17.20 Доглян-шоу.
17.50 Гумористичний серіал «Полінування». «Фальшизонометричний»
18.20 Ігри саїту.
19.10 Шляхивий вільний.
20.00 «Вісник» — аналітична програма «Вісник тижня».
20.35 Прогноз погоди.
20.45 Герой на всі часи у бойовику О. Ішчкова «Хрестоносці»
23.00 Меломара.
23.35 Футбольний огляд.
23.45 Прогноз погоди.
«ДТРКР»
09.10 За київським часом.
14.00 Єралаш.
14.10 Таке життя? Док. фільм.
14.30 Мистецькі мініатюри.
14.50 Музейний маршрут.
14.50 Людина на землі.
16.10 Постскриптум.
«ТЕТ» і «Кіно»
«ТЕТ»
О 22.15 *Видіється популярний твистовий шоу — пошуку «9» — пам'яті собі... «Це року раз по постійним знамениті актори і актриси: О. Шабалін, І. М. Деркач, які знають і люблять усі. Введиши — Ілля Навігатор».*
07.05 Міські новини.
07.15 СТ.
07.40 Антропоскоп.
08.20 Пісня тижня.
«КіноБ»
08.30 Хрещатик.
08.55 Шоу Де? Почому?
08.55 Чекайте, дивитись... і пам'ятайте!
09.05 Арт-фрідом.
09.30 Фільм «Остання ніч Шахерезади»
10.50 Кіногороскоп.
11.20 «І ми самі з вами».
11.40 Мультиплікаційні «Кіно».
12.05 Музейний прилавок.
«ТЕТ»
13.20 Барвінок.
13.30 Голоси...
13.35 Спортнає сузір'я.
14.00 Телесеріал «Месники».
15.00 Спортна програма «Ігри на рівні»
15.30 Телесеріал «Професіоналісти»
«КіноБ»
16.30 Єралаш.
16.50 Гіпотет.
17.20 Мультиплікаційні «Кіно».
17.50 «Ніч-стоп ранцеву».
18.30 Худож. фільм «Голений дуби».
19.00 «Вісник»
20.25 Музична програма. Танці до укладу.
«ТЕТ»
20.30 «Тюкдене».
20.50 Пісні тижня.
21.10 Худ. фільм «Діагона з характером»
22.35 «Пам'яті твої собі... О. Ширяїд та М. Деркач».
23.30 Напередодні.
00.00 Пост.
ICTV
06.00 MTV представляє. Миттєвий старт
06.30 Всесвітній зоряпад мелодій.
«1.17К «Міста» /
07.30 Інформаційно-розважальна програма «01-17K» /TK «Міста»
07.30 Шоукіно. Інформаційно-розважальна програма
08.00 «У фокусі» — весь світ. Міжнародний огляд /англ. мовою/
08.30 «Вісник» з документального серіалу «Дік природи»
Юант Дісей представляє:
09.00 «Русалонка». Мультиплікаційний художній телефільм. 1 серія
10.30 «Шпигунські пристрасі». Комедійний телефільм
11.00 Мистецький канал «Територія А»
11.30 Пісні. Все для жінок
11.55 Комісія Нєк представляє...
12.30 Вірті Гонконг, Карібська Рів'єра
13.30 Сторінками фестивалю «Гарячий гір»
13.30 «Вісник життя «Вірляючі і багатого» Художній телефільм.
15.00 «Музика картини галерей»
«3.7K «Міста» /
15.30 Всесвітній зоряпад мелодій.
«2.7K «Міста» /
16.00 «Вісник» з документального «Мелодій» /TK «Міста» /
16.30 Мистецький канал «Територія А»
17.00 Лей-експрес
17.50 Кінокуратор «Єралаш»
Юант Дісей представляє:
18.30 «Русалонка». Мультиплікаційний художній телефільм. 2 серія
19.30 «Зелені екрани». Комедійний серіал
20.00 «Літні і чудовиськи». Телесеріал
20.10 У вирі мови
21.30 «Заручини свободи»
Прем'єра документального серіалу
22.00 «Голівудські дружини»
Прем'єра телесеріалу
23.00 «Міська програма «Міжнародна»
0.30 MTV представляє. Chill Out Zone
01.58 Програма передачі на запит

«Наш народ уже давно й істотно переплачує за трансформацію суспільства»

(Початок на 2-й стор.)

За словами Президента Академії Олександра Возіанова, торік для розробки 500 наукових тем з держбюджету передбачалося виділити 9,4 млн. гривень. Реально ж науковці отримали тільки 6,3 млн., тобто 72 відсотки від обіцяного. Бракує коштів на оновлення матеріально-технічної бази (придбання одного комп'ютерного томографа коштує 2 млн. грн.), не залишається коштів на утримання віварію. Інститутські клініки з переобладнання на держбюджеті 80,3 млн. грн.

отримали лише 38,9 млн. Середня зарплата висококваліфікованих науковців 1996 року становила 150 гривень, що також не спонукало до наукових подвигів. Кричущі становище склалося в галузі фундаментальної науки — її обсяги з року в рік скорочуються, і може статися так, що наукові інститути недовзі перетворяться на звичайні лікарні.

Попри тяжкий матеріальний стан, учні роблять все можливе для поліпшення медичного забезпечення населення. Так, за два останні роки в Інституті терапії АМН розроблено нові засоби діагностики, прогнозування ускладнень та лікування хворих на ішемічну хворобу серця. Створено нові схеми тромболітичної терапії у хворих на гострий інфаркт міокарда, що дозволило удвічі зменшити летальність у таких випадках... В Інституті серцево-судинної хірургії розроблено ефективні пластичні операції (із застосуванням власних тканин) у разі уродженої недостатності клапанів серця, нові методи лікування хворих на септичний ендокардит. В Інституті нейрохірургії є значні досягнення у діагностиці та лікуванні пухлин головного мозку...

Медична наука в Україні має стати пріоритетною галуззю, адже здоров'я нації знаєє серйозних випробувань. За останніх 10 років зросла захворюваність населення на хвороби кровообігу — на 22 відсотки, гінекологічними хворобами — на 21 відсоток, захворюваннями нервової системи і органів чуття — на 16 відсотків, інфекційними хворобами — на 14 відсотків, хворобами крові та кровотворних органів — на 69 відсотків. Ці процеси продовжать на тлі стійкої демографічної кризи, невинного зменшення середньої тривалості життя.

Нація старіє, і разом з нею старіє Академія... Як зазначає Президент Академії, середній вік українських докторів наук наближається до пенсійного. Якщо так піде й далі, то на подібних збірках про перспективи говорити вже не доведеться.

На знімку: президент АМН Олександр Возіанов та Президент України Леонід Кучма.

Ганна РОМАНЦОВА.
Фото Володимира СОЛОВЬОВА
(ДНАУ).

Соцстраху, захисти! Після реформи...

СИСТЕМА соціального захисту в Україні потребує істотних змін. В останні роки значно зменшилася кількість населення, проте в цілому воно залишається неадекватним.

Додамо масу у вогонь запізнень з проведенням реформи соціального страхування. Передача державою основних функцій і прав власника засобів виробництва і працевлаштування трудовим колективам призводить до істотних змін характеру і розподілу фінансової відповідальності за формування соціальних фондів.

Як відомо з досвіду багатьох країн із розвиненими ринковими відносинами, страховий принцип забезпечення соціальних гарантій населенню базується на розмежуванні фінансової відповідальності за формування фондів соціального страхування між працівниками, працевлаштувачами та державою. На основі цього принципу зберігається найповніша відповідальність між індивідуальним вкладом працівника у формування коштів соціального підтримки і належним рівнем соціального забезпечення.

Порядок розмежування фінансової відповідальності між працівниками, працевлаштувачами та державою за обов'язкового страхування, пенсійного, медичного, на випадок безробіття, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання передбачено проектом «Основ законодавства України про соціальне страхування».

Внески застрахованих осіб (працівників) і працевлаштувачів мають встановлюватися у відношенні до оплати праці. Їх розміри мають покривати витрати з оплати страхового випадку і створювати достатній резерв для компенсації непередбачених страхових платежів. Конкретну величину внеску страхувальника доцільно визначити у процентному відношенні до його доходу, що обмежується верхньою і нижньою межею. Такий підхід бавляв відповідальність принцип справедливості і солідарності. За нижній рівень доцільно взяти розмір мінімальної заробітної плати за умови, що вона має бути не меншою від одного прожиткового мінімуму, а за верхній — його трикратного розміру. З суми, нижчої або вищої за ці рівні, внески не стягуються. Це сприятиме підвищенню продуктивності праці та бажанню більше заробляти.

Страхові внески працевлаштувачів до фондів страхування на випадок безробіття, пенсійного, медичного фонду, страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання неадекватно обмежувати ні верхньою, ні нижньою межею, їх слід встановлювати від фонду оплати праці. Встановлення нижньої і верхньої межі фонду оплати праці під час розрахунку внесків для працевлаштувачів змусить останніх істотно тримати на підприємствах

некваліфіковану робочу силу і тим самим знизити внески до фондів страхування.

Розміри внесків працівників і працевлаштувачів під час формування фондів страхування значною мірою залежать від економічного стану держави та страхових ризиків, що впливають на фінансову відповідальність однієї із сторін страхування за ці ризики.

Прийняття Верховною Радою України проекту «Основ законодавства України про соціальне

ного страхування, за вересневого версією, можна зменшити (за рахунок розширення бази страхування) від 51 до 27,73 відсотка, або в 1,84 раза, а за листопадовою — відповідно з 32 до 21,37 відсотка, або в 1,5 раза. За таких умов за рахунок перерозподілу існуючих та створюваних страхових фондів фонд оплати праці в цьому році має збільшитися, за вересневою версією, на 4,307 млрд. гривень, або на 10,7 відсотка, а за листопадовою — відповідно

ти населення зросли з 6 до 80 відсотків від соборності житлово-комунальних послуг, а видатки держави зменшилися з 94 до 20 відсотків. Загальні витрати на житлово-комунальні послуги є складовою частиною як ВВП, так і доходу та видаткової частини консолідованого бюджету держави. Зростання витрат на житлово-комунальні послуги стає за рахунок ще більшого зuboження населення.

Ми вважаємо, що на перехідний період до 2000 року, коли бу-

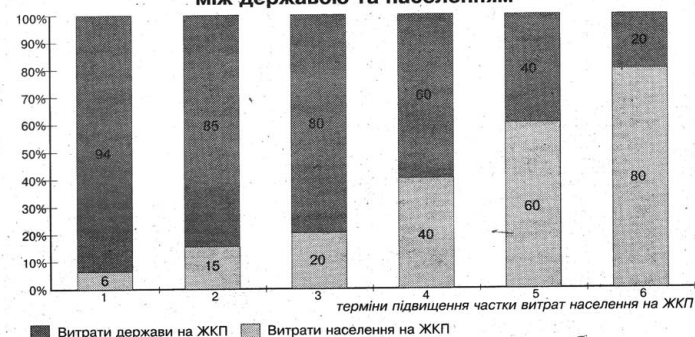
Розміри внесків у страхові фонди працівників і працевлаштувачів* (у відсотках)

Таблиця 1

Найменування страхових фондів	Розміри внесків у страхові фонди від		Всього
	працівників	працевлаштувачів	
1. Пенсійний фонд	7,91/6,36	18,50/14,82	26,41/21,18
2. Медичний фонд	1,38/1,40	3,22/3,28	4,60/4,68
3. Фонд зайнятості	0,38/0,21	0,88/0,49	1,26/0,70
4. Фонд Чорнобиль (без державних капітальних вкладень)	*	5,94/3,43	5,94/3,43
5. Фонд соціального страхування	1,03/1,13	2,41/2,63	3,44/3,76
6. Фонд страхування від нещасного випадку на виробництві та профзахворювань	*	0,35/0,35	0,35/0,35
Підсумок	10,70/9,10	31,30/25,00	42,00/34,10

* В чисельнику показники, розраховані згідно з даними проекту ВВП та консолідованого бюджету на 1997 рік по версії вересня 1996 року, а в знаменнику — відповідно по версії листопада 1996 року.

Графік розподілу витрат на житлово-комунальні послуги (ЖКП) між державою та населенням

страхування» та пакета відповідних законів дозволить розширити базу страхування, а це сприятиме значному зменшенню податкового тиску на виробника. Одночасно з прийняттям нової податкової політики цей захід сприятиме стабілізації економіки нашої держави, а значить і поліпшенню соціальної захищеності малообезбечених верств населення.

У таблиці 1 подано розрахунок можливого розмежування фінансової відповідальності за формування фондів соціального страхування через розміри внесків працівників і працевлаштувачів у рамках проекту консолідованого бюджету України на 1997 рік, за вересневою і листопадовою його версіями 1996 року. З неї видно, що відрахування від фонду оплати праці у чотирі діючі фонди страхування: пенсійний, зайнято-

ний, чорнобильський і соціаль-

но на 3,563 млрд. гривень, або на 9,1 відсотка. Наведені дані свідчать про те, що в Україні з'явилася необхідність реформування оплати праці шляхом підвищення частки робочої сили за рахунок перерозподілу коштів існуючих та створюваних страхових фондів. Такі перерозподіли не мають стосуватися тих працівників, у яких на момент реформування оплати праці місячна заробітна плата становила не менше шести прожиткових мінімумів.

Ми особливу увагу застосуємо на реформуванні оплати праці тому, що з реформуванням соціального страхування може статися те, що сталося із введенням зміни витрат держави і населення на житлово-комунальні послуги.

В наведеному графіку показано зміну динаміки витрат на житлово-комунальні послуги населення і держави. З нього видно, що витра-

де створено і відпрацьовано нормативну та інформаційну бази, а також організаційні структури управління фондами соціального страхування на принципах трипартизму, можливе функціонування цих фондів у складі Державного бюджету України. Після 2000 року вони мають бути виділені з бюджету і функціонувати окремо від наглядом держави, а фонд соціального страхування та медичний фонд — об'єднані в єдиний фонд медичного страхування.

Проект закону України «Про податок на доходи фізичних осіб» має бути ухвалено таким чином, щоб він і пакет законів про обов'язкове соціальне страхування не впливали на рівень реальних доходів працюючих громадян.

Тетяна КІР'ЯН,
Микола ШАПОВАЛ,
кандидати економічних наук.

Учні... кредити

Недовзі мине три роки, як малай і середній бізнес в Україні користується кредитною лінією Європейського банку реконструкції і розвитку в 121,2 мільйона доларів США.

Після того, як Градобанк опинився поза грою, обслуговують цю кредитну лінію всім комерційним банкам. Причому, на вкрай вигідних для підприємств умовах. Мій знайомий директор малого підприємства, який дуже швидко «зробив гроші» на автосервісі, розповідає, що для одержання кредитів у Українбанку йому потрібно була лише застава і «клепка». А тим

часом вартість його проекту перевищувала 75 тисяч доларів США.

Банкіри і підприємці воліють не розголювати кредитні угоди, щоб не привертати до себе увагу кримінальних структур. І це зрозуміло: мінімальна можлива позика сумаюється на 5 років може сягати 75 тисяч, а максималі — 2,5 мільйона доларів США. За середньої ставки для підприємств — 9—12 відсотків річних. Такий лібералізм можливий тільки в рамках цієї кредитної лінії.

На початок листопадового року Нацбанк України одержав 31 мільйон доларів США

двома траншами, за рахунок яких було профінансовано 40 проектів малого та середнього бізнесу. Третій транш ЄБРР становить 24 мільйони доларів США, а четвертий, у разі позитивних відгуків аудиторів, може сягати 60 мільйонів доларів. Проте, за словами моєго приятеля-бізнесмена, не переконавши банкірів у платоспроможності і мінімальних ризиках щодо повернення коштів, кредит не одержиш. Він особисто переконав банкірів розгорнути бізнес-планом з викладом ідеї, аналізом кон'юнктури ринку, розрахунками витратів і доходів тощо.

На його думку, скористатися нагодою одержати європейську позичку є стільки бажаних, що ними хоч гребля гати. Стримув, однак, звичка не виступати з з

тінні. А умови надання позик ЄБРР змушують відмовлятися від подвійного дня поточних балансів, а відтак — можна підставити і під податкову інспекцію.

Утім, як повідомили в НБУ, вже 8 мільйонів доларів США третього траншу кредитної лінії пішли у справу. В які галузі підприємництва? Звісно, туди, де гроші обертаються, не затримуються. 36 відсотків кредитних коштів, за аналізом НБУ, надходять у харчову і переробку промисловості, 13 відсотків — в автосервіс, 11 — на виготовлення вікон і дверей для потреб житлового сектора тощо.

Мій приятель-підприємець твердить, що кредит Євробанку навич робити бізнес. І, схоже, не його одного.

Сергій ВЛАД.

11 квітня — Всесвітній день звільнення в'язнів
фашистських концтаборів

Найбільше шастя

ДЛЯ НАС, хто звідас усіх стражданих концтаборів, нині — не сяє, а день спогадів. Спогади про тих, хто пішов через труби крематоріїв в інший світ, хто допоміг вижити товаришів, друзів, хто в неможливих умовах терору, голоду, повсякчасних знущань не втратив честі, і відстояв людину, хто боровся з фашизмом і переміг його.

5 жовтня 1943 року до сумнозвісного Маутгаузену прибув поїзд з'їзду з Дніпропетровська, серед яких був і я.

А після карантину я потрапив в одну з філій Маутгаузену — Редл-Цінф. Команда його в'язнів рила шотланди на території пивзаводу, де німці планували виробляти надскретну зброю. Одного разу, прийшовши вранці на роботу, ми побачили, що есесівці вночі завезли у шотланди якісь верстати. Повертаючись у табір, ми дещо поспукували їх: написали в них писем.

Щей таки очі блок, де я жив, підняли на ноги. Собаки за зашиками мастила на руках та одязі знайшли, що з нас торкався тих верстатів.

Уранні мене повернув до свідомості писар табору — колишній кінорежисер з Ленінграда Янковський. Він казав мені, що командант табору дав розпорядження: усіх, хто брав участь у тих диверсіях, вранці повісити. Як урятуватися?

У Редл-Цінф не було ні власної пекарні, ні крематорію. Хліб сюди завозили машинами з Маутгаузену у великих дерев'яних ящиках. На зворотню-

жасва долею хворих СС-лікар. Раз на тиждень він особисто робив огляд. При цьому керувався одним правилом: в'язень може перебувати в лікарні не більш як два тижні. Після цього терміну його мають відправити або в робочу команду, або в крематорій.

Ноти мої розпухли, гнили. На першому огляді він запитав у лікарів про мою хворобу. Наш добрий лікар — чех Володимир Пипка — пояснив йому, що в мене важка форма трофічної виразки на голінках обох ніг і я потребував тривалого лікування. СС-лікар з презирством вислухав усе і виніс свій вирок: щоб через тиждень був на роботі.

Наступного тижня лікар Пипка кілька разів на день підходив до мене, сам перев'язував, проте мій стан не поліпшувався. Настав день чергового огляду. Коли СС-лікар знову побачив мене перед собою, його лют не мала меж. Як не намагався лікар Пипка пояснити йому — це не моя провина, що я досі в лікарні, він перебив його наказав «50 палиць».

Мене просто тут, у блок, іклали на табурет і почали бити. Після такого «лікування» я кілька днів пролежав, не рухаючись, на животі. Утретє потрапив на очі СС-лікарів, мене не можна було, і завдяки Пипці, іншим товаришам, мене витягли до робочого блоку, де вижити вже допомогли іспанським друзі.

У квітні 1945 року в таборі настали страшні дні. В'язнів майже припинили годувати. Люди з'їли всю кору з дерев, траву. Почастішали випадки людодства. Працював у той час у таборі канцелярський писар

борі, а до шотланди у жодному разі не йти.

2 травня на ранкову перевірку Антон Ганц прийшов у супроводі великої групи есесівців. У зв'язку з тим, казав він, що фронт наближається до табору, можливі артобстріли, нальоті літаків, і щоб зберегти життя в'язнів, він запропонував усім виїзду йти до шотланди і таким чином урятуватися. То ж для на першому поїзді стояли десятки тисяч чоловік, ще шість тисяч, які не могли ходити, лежали в блоках.

У відповідь на пропозицію команданта десятитисячна маса в'язнів почала кричати: «Ні! Ні!» Антон Ганц пішов до групи есесівців. Про щось перемовився з ними, потім повернувся до в'язнів і вимовив: «Ну що ж, то ваша справа. У такій разі я за ваші життя не відповідаю». І пішов із супровідниками з табору. Як потім з'ясувалося, біля входу до шотланди було поставлено парову, начинений вибухівкою. Есесівці планували підірвати його і в такий спосіб покховати живцем усіх в'язнів.

Закінчилась війна. Розкрилися брами концтаборів, і розпалася по своїх країнам нещодапні в'язні. Вперше після довгої розлуки я побачив Драгомира Барта в травні 1965 року, коли він приїхав до Києва на святкування двадцятиріччя Перемоги. З Омська приїхав Іван Костін (Володимир Сергієвич Соколов) — керівник нашого підпілля в Ебензее, з Ленінграда — Коля Басев — талановитий художник, чий малюнок з життя табору знають у багатьох країнах Європи, до святкового столу прийшли наші київські друзі, з якими ми разом пройшли Маутгаузен. Яка то була зустріч!

А скільки дорогих мені людей були гостями нашого дому, родини. До останніх років свого життя кожного року приїздив до Києва з Мюнхена Ернст Лерхер, котрий 12 років пробув у фашистських концтаборах, шорочу гостював у нас іспанець Пабло Ескривано, котрий став по війні партизаном. Хіба ж можна забути зустріч з Мішелем Симоном із Франції, з яким разом пройшли Редл-Цінф і Ебензее, з Лойзоу Драбком з Чехії, іспанцем Пеке (Жиль Бланко), який допоміг мені вистояти після ексекції на ревірі.

Не забувають наш дім сьогодні мої брати по нещастю Михайло Моквишчук з Івано-Франківської області, Микола Молчанов з Ташкента, Коля Басев з Санкт-Петербурга, Анатолій Завітний з Рівненської області, Федір Курилов з Бреського району Кувіншів, Василь Калмакан з Опеси, киянин-маутгаузенці Роман Бульчак, Володя Іванов, Михайло Рибчинський, Василь Коваленко.

У 1995–1996 роках я знов побував у Маутгаузені та Ебензее. Я знову обійняв там найдорожчу для мене на світі людину Драгомира Барта, французького товариша по Редл-Цінфу та Ебензее Паула Ле Каєра, дружини і сина Мішеля Симона — Фернанду і Данієля, югослава Любомира Зечевића.

Ніхто не знає, скільки йому відлучено бути на землі. Час і мені збиратися до іншого світу до своїх друзів. Усе, що здатна витримати в своєму житті людина, я витримав. І коли останнього дня мене запитують, а чи знав я шастя, я відповім — так, знав. Найбільше шастя — мати справжніх друзів. Я їх маю і маю. Олександр ШАПОВАЛОВ.

Підходи нові. Принцип той самий: не зашкодь

З АСНОВАНИЙ 1901 року один з найстаріших у Східній Європі й відомий практично в усьому світі хімічний завод «Гедеон Ріхтер» близько року тому відкрив своє представництво в Україні. Його очолює після стажування в Англії випускник Львівського медичного інституту фармацевт Михайло Сятиня. Наша розмова з ним напередодні першої річниці представництва.

— «Гедеон Ріхтер» — марка, відома ще в СРСР. Пригадуєте, чи був мало не єдиний «медіцинатор», доступний для широких людей. Яке його місце на східно-європейському фармацевтичному ринку?

— Ще перед другою світовою війною, тобто понад 50 років тому, «Гедеон Ріхтер» був другим у Угорщині експортером фармацевтичної продукції. Нині завод виробляє понад 170 препаратів, постачаючи практично на всі континенти, у багатьох країнах світу, в тому числі до Німеччини, США, Японії. Одним з найбільших споживачів продукції заводу в минулому був СРСР.

— Вашому представництву повністю лише рік, а незалежній Україні вже більше 5 років. З чим пов'язане таке тривале «розкачування»?

— У принципі, постачання в ті часи іншої форми в Україну не припинялося. Препарати з маркою «Гедеон Ріхтер» надходили через об'єднання угорських заводів «Медіпекс». Нині в Києві організовано консигнаційний склад і українсько-угорське СП «Гедеон Ріхтер Україна» (розташоване по вул. Артема, 68, т/ф 216-03-84). Це, зокрема, створюється власна мережа фірмових аптек. Сьогодні фірмові аптеки, обладнані й оснащені за найвищим європейським стандартом, відкрито в Донецьку, Луцьку, Ужгороді, Запоріжжі, Івано-Франківську, Києві, Сімферополі, Одесі, і ця робота триває. До того відкрито чотири наші препарати на 15–20 відсотків нижче, ніж у інших зарубіжних постачальників.

— Низька ціна на ліки? Це може багатьох насторожити. А яка якість за заниженою ціною?

— Ціну не занижено, її просто не завищено. У бізнесі вона формується за виключенням усіх затрат на виробництво, в тому числі й зарплати, а вона в різних країнах різна. На заводі «Гедеон Ріхтер» технологічні процеси цілком відповідають світовим стандартам якості. Я вже називав країни, куди постачаються наші препарати, а контроль там жорсткий. Власне в Україні зареєстровано понад 80 препаратів, які належать до 30 фармакологічних груп. Тож якщо під час виробництва препаратів додержуватися технології, то його ціна ніяк не пов'язана з якістю, так само як

не має значення країна-вироблювач.

Серед високоєфективних серцево-судинних препаратів я назвав би «Панангін», «Гордокс», «Дюксин», психотропні — «Седуксен», онкологічний препарат «Вінкристин», гормональні — «Гептрідіолон» та «Ідрокортизон». Всі вони поділяють ефективну медичну допомогу десяткам тисяч хворих, а створений завод оксигенатори можуть «Кавітон» має, якщо так можна сказати про ліки, велику популярність.

Наш завод проводить велику просвітницьку діяльність, підтримуючи зв'язки з близько 3000 практикуючими лікарями. Існує ця система семінарів і симпозіумів від Будапешта до Києва і далі через регіональні представництва безпосередньо до лікарів. Ми вважаємо, що лікарські препарати потребують не агресивної реклами, а копії інформації та професійної роботи серед медичних і фармацевтичних працівників.

— Як минав перший рік роботи представництва в нашій країні?

— Після здобуття незалежності в Україні досить гостро відчувалася нестача лікарських препаратів, тому всі наші зусилля були спрямовані на допомогу медичним установам для виходу з кризового стану в медикоментозному забезпеченні. Ситуація не сьогодні історично поліпшилася. У зв'язку з тим, що вітчизняні фармакологічні заводи опанували широку номенклатуру препаратів, які раніше не відтворювалися, завод «Гедеон Ріхтер» завозить в Україну препарати, які або виготовляються в Україні в малих кількостях, або взагалі не виробляються.

Всі наші програми фінансовано повністю за власний рахунок. Завод «Гедеон Ріхтер» не ставить своєю метою одержання одномоментного прибутку, навпаки, завод інвестує великі кошти в різноманітні програми для українських лікарів, тим самим частково підтримує бюджетну сферу. Крім того, завод «Гедеон Ріхтер» надає українсько-угорському СП цілий автопарк автомобілів, а також інших автомобілів для перевезення лікарських засобів. «Гедеон Ріхтер» не вівів в Україні жодного долара, жодної гривні прибутку і не вивозити протектом, щонайменше, п'яти років.

Інтер'ю від Ігор ЧАБАН.

Репліка

ХТОСЬ «ШАРПАЄТЬСЯ», ХТОСЬ ВТРАЧАЄ

РЕАЛІЇ життя: сьогодні божжуть не тільки люди, а й ...ринки. Мається на увазі стихійні. Приходять до них. Хіба не підходить їм визначення «божжучий».

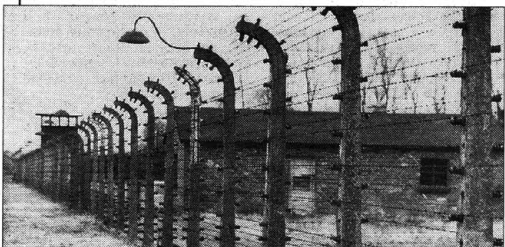
Взяти, приміром, божжучий ринок на рибалі з Києва на Одесу, вздовж проспекту академіка Глушкова. Тут м'ясо, сир, сметана і інші сільськогосподарські продукти очікують покупця на старих брудних ящиках, картонних коробках, а то й просто на газеті, поспіхом розстеленій на землі. Тут-таки і різноманітна влягана розвішана на деревах, що ростуть обабіч дороги. «Приїхала весна, а за нею — літо, — пишуть до редакції мешканці Теремків, — і ми, жителі будинків, що віртуально підступають до ринку, знову з жахом чекаємо болота на тротуарах від автомобілів, які паркують і продають, і покупці, несприємного запаху і поліції комарів та мух. Необлагоджені нормальними торговими рядами і павільйонами божжучий ринок — це розсадник антисанітарії та хвороб».

Втім, Московська райдержадміністрація, видно, взялася

за наведення порядку на божжучому ринку. На протилежному боці проспекту розпочалося будівництво відкритих торгових рядів. Радошам мешканців житлового комплексу «Теремки-1» не було меж. Нарешті і на їхньому проспекті буде лад.

Проте радість виявилася передчасною. Коли вже майже було закінчено будівництво першої черги торгових рядів, та сама Московська райдержадміністрація прийняла інше рішення: демонтувати! І все це після Узгодження відповідних паперів і документації. Після того, як було затрачено кошти, енергію, працю, бумгелери. Є логіка? Чому чим керувалася виконавча влада, що так швидко змінила своє рішення? А що відшкодує збитки, яких зазнали будівельники «шарпання» туди-сюди «батьків району»?

Любов ГАЙДАК.

му шляху есесівці ці ящики наповнювали трупами, щоб спалити в крематорії Маутгаузену. Янковський запропонував мені вижити з табору в такому ящику. Він оформив мене як мерця. Що було робити? За дві години в таборі мене повісив, у Маутгаузені можуть спалити живцем. Але в кожній людині є своя доля, на шляху до крематорію можуть зустрітись сміливі добрі люди. Я погодився.

Доля цього разу захистила мене. Замість крематорію я опинився на ревірі (у лікарні табору).

Настав 1944 рік. Мене випустили з ревіру і направили в найбільшу з філій Маутгаузену — концтабір Ебензее. Тут саме кам'яні шотланди, той самий гол і холоду... та ще лют есесівці, які, передчуваючи кінець третього рейху, знущалися над нами на кожному кроці.

В Ебензее я пробув рік, до самого звільнення. За цей час не раз мене жорстко били, не раз опинявся за метр від крематорію.

Останнього разу це могло трапитися, коли в мене на ногах утворилися трофічні виразки і я потрапив на табірний ревір. Лікарями, санітарями в лікарні були в'язні. А розпоряд-

ПРЕСА нечасто звертається до проблем туризму, тому ми намагалися не пропустити жодної публікації на цю тему. А коли до них причетні такі поважні особи, як голова Комісії ВР з питань молоді, спорту і туризму («Голос України», 15 березня ц. р.), і поговір.

Однак... Спасибі, як мовиться, за увагу, та от біда: що діяти виступає в це інтерв'ю, то більше виникає запитань. І, насамперед, про те, заради чого інтерв'ю написане і що в ньому намагалися сказати.

Річ, проте, не в деталях. Точніше, не тільки в них. Незгодю, і в ряді випадків категоричну, викликає головне — оцінка ситуації в галузі, трактування проблем, що мають тут місце, та підходів до їх розв'язання. Тому хотілося б внести ясність хоча б щодо основних моментів публікації.

Як і мої колеги по Держкомтуризму України, я далекий від думки, що стан справ у галузі беззмурний і не потребує подальших напружених зусиль для його поліпшення. І якщо голова зазначеної комісії О. Яковенко був присутній, скажімо, на розширеному засіданні комісії нашого комітету 19 лютого (розглядалися підсумки минулого року), то почув би чимало такого, що й віддалено не нагадувало б невдоволення звідки взяті нині «бухливі оплески».

Це по-перше. А по-друге, про ситуацію в галузі аж ніяк не можна судити з АТ «Супутник», яке в інтерв'ю чомусь називається «одним із трьох китів українського туризму». Нині це лише біда копія колишнього Бюро молодіжного міжнародного туризму з такою самою назвою, і видавати погіршення показників його діяльності за доказ провалу вітчизняного туризму, м'яко кажучи, некоректно. І ці, справді, невтішні результати, за які, до речі, несе пряму відповідальність цитований в інтерв'ю президент «Супутника» А. Калінін, навіть частково не визначають погоду в нашій галузі. Це роблять інші структури і люди, більш підприємливі й мобільні, повбавлені бюрократично-інтерійними комплексами і спроможні швидко адаптуватися до нових умов.

І міг би назвати чимало таких фірм, у тому числі орієнто-

ваних переважно або й винятково на розвиток вітчизняного туризму, який найбільш економічно вигідний для нашої держави. Робити це за нинішніх умов дуже нелегко і непрост. Тож вищої оцінки заслуговує діяльність таких структур — від потужної, з кількарічними традиціями «Червоної руті», до зовсім це молодого «Олімпу», який з персоналом у дев'ять чоловік зумів торік залучити, прийняти та обслужити майже 2000 іноземних туристів.

Ось звідки беруться цифри щодо кількості вітчизняних та

роботи, оцінюємо її ефективність, вносимо корективи та визначаємо завдання на майбутнє.

Незручно за авторів, скажімо, такого пасажу: «Усі способи набавлення мішка золотом у галузі (?) давно відомі. Ані контора містера Кукка, ані ми новоро велосипеди тут не винайдемо. Слід лише грати за правилами. А вони прості. Необхідно рекламувати курорти не Анталі та Мертвого моря, а Крим та Карпат. Необхідно будувати п'ятизіркові готелі тощо». Далі О. Яковенко, мабуть, бажавчи

інша — коли наша пасодова особа такого високого рангу, ще й наганяє страхів: «Полюти над чорнобильським реактором», «прогуляючи без охорони вечірнім Києвом», «ляну у кафе громадського харчування».

Ті, хто має до цього специфічний інтерес, і конкуренти на туристичному ринку, слідкують за такими речами постійно і пильно. І, треба сподіватися, наміри запалати та надто вже узагальнені й однокорієні висловлювання голови парламентської комісії надто стануть їм у пригоди, щоб перехопити потенційних туристів, налаштованих на подорож до України.

Не хотів би думати, що пуб-

сії, як мовиться, на блокаде. І як уже за завершального стані, після тривалих, численних й виснажливих погоджень, уточнень тощо голова профільної комісії виступив на пленарному засіданні Верховної Ради з пропозицією знати його з обговорення. Факт, схоже, для нашої парламентської практики унікальний.

Успіху старанням О. Яковенка Закон «Про туризм» прийнято. До речі, вперше серед усіх країн СНД він дістав високу оцінку і в Україні, і за кордоном. З нього вже взяло

Продовження теми — точка зору

Коли починається понеділок, або Дозвольте не погодитися

іноземних туристів і одержаних від їх обслуговування коштів. Цифри, в які О. Яковенку чомусь «важко повірити». Не вірити — то що заважає перевірити за фінансовими та іншими документами? У тому числі й реальність внесення до бюджету за минулий рік майже 41 мільйона гривень податків та інших обов'язкових платежів. На це одразу ж невдає «Супутнику» зійшовся кліном світ...

Щодо методології порівняння показників, над чим, як йому здається, іронізує О. Яковенко («... до чого брати за основу рік 1992-й, чи не легше 1913-й?»), то для цього теж є цілком конкретні підстави. Голова профільної парламентської комісії мав би знати, що саме в 1992 році розтягнута, розграбована і зруйнована галузь була на грані вимирання. І що ці згубні процеси вдалося призупинити зі створенням за ініціативою тодішнього Прем'єр-міністра Л. Кучми Держкомтуризму України.

Саме на цей момент і можна віднести початок реального, самостійного розвитку вітчизняного туризму. Звіси й точка, від якої ми ведемо відлік своєї

показати приклад рекламування туристичних принад нашої держави, з насолодою їх зображення, зокрема «отидні двомісні номери» за 200 доларів у позаньємських готелях з брутальним персоналом та вгодованими тарганами.

Звісно, є в нас і такі гримаси сервісу. Але є і чотири найвищі міжнародні нагороди готельного комплексу «Дніпро» — саме за рівень обслуговування, впровадження нових технологій, за якість кухні, і 9 мільйонів доларів США власних коштів, вклядених у реконструкцію столичного готелю «Київська Русь», і будівництво серії чотиризіркових готелів у туристичному комплексі «Пролісок». Попри всі труднощі чимало корисного робиться й на місцях.

Не закликаю, борони Боже, змальовувати все тільки рожево-вогняно. Але й густо намазанний дьогтем квач — не найкращий інструмент для відтворення об'єктивної картини.

Варту було б зваяжити й на таке. Одна річ, коли віро помий впливає на столицю України залітна журналістка — кореспондент газети «Нью-Йорк таймс» Дж. Перлс, і зовсім

лікація беззастережно вибіває точку зору О. Яковенка на вітчизняний туризм та глибину розуміння його проблем. Мабуть, свого шефа цього разу підвів працівник апарату комісії, чиє прізвище стоїть під інтерв'ю. Зважаючи на все, знання цієї сфери не належить до найсильніших його сторін.

Але слово сказане, і я вважаю за свій службовий обов'язок висловити рішучі заперечення з приводу більшості положень інтерв'ю. Не можна сприйняти і відсторонено-споглядалу позицію О. Яковенка, його повчально-менторський тон. За його словами, винні всі — Президент, Кабінет міністрів, Держкомтуризм. А де профільна комісія Верховної Ради і насамперед її голова? Як видно з інтерв'ю, вони лише чекають подання законопроектів, критикують за зволікання з ними, слідкують за виконанням Закону «Про туризм». Словом, керують, контролюють, вимагають.

Мені модно заперечити: а як інакше, адже йдеться про структуру законодавчого органу. Воно то так, тільки досі не зможу забути багатомісячну тяганину з проектом зазначеного вище закону, піднесеного комі-

початок чимало важливих справ, у тому числі створено спеціальні підрозділи з туризму в місцевих органах виконавчої влади, фонд «Намисто Славутича» тощо.

Попереду, звичайно, ще багато роботи, і не все вдається здійснити сьогодні, завтра чи навіть у понеділок. Немає поки що, наприклад, достатніх валютних коштів для створення представництва Держкомтуризму за кордоном, про які з такою легкістю і такою самою неточністю згадується в інтерв'ю.

Але робота йде — робота практична, предметна, на результат. І робити висновки про неї із загаданого інтерв'ю не варто.

У жодному разі не хочу кинути тій на всю комісію чи оцінювати її діяльність. З багатьма депутатами в нас класично нормальні, ділові стосунки, знаходимо і розуміння, і підтримку. А от позиція голови, не буду кривити душу, конструктивну цим стосункам не додає. Що ще раз засвідчує останнє інтерв'ю.

Борис ВІХРИСТЕНКО,
перший заступник голови
Державного комітету України
з туризму.

Мумія Пирогова може «жити» ще сто років. Хоча сам видатний хірург цього не бажав

НА ЗАПИТАННЯ кореспондента «Гу» відповів голова комісії із збереження тіла видатного вченого-хірурга доктор медичних наук, професор, ректор Вищого медичного університету Василь МОРОЗ.

— Хочу нагадати, — розпочав розмову Василь Максимович, — що Пирогов — єдиний вчений, тіло якого було забальзамовано після смерті (у 1881 році) і збереглося до наших днів. Знаходиться воно у склепі на околиці Вінниці, на території садиби хірурга, де він провів більше десяти останніх років життя. В якому стані нині мумія? Ми, члени комісії, класифікуємо його як задовільний. За умов реального догляду мумія може зберігатися довго, прийнятний же сто років. Наші висновки збіглися з думкою балзахамувальників із Москви — спеціалістів Центру біологічних структур (таку назву нині має колишня лабораторія при мавзолеї Леніна). Після недавньої інспекції мумії вони також визнали її стан задовільним.

— Отже, співпраця вчених у цій справі продовжується, як і раніше?

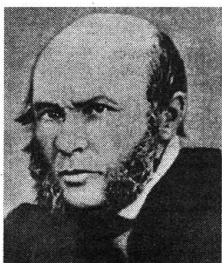
— Продовжується, але не так. Річ у тім, що після розвалу Союзу ми зали-

шилися без реактивів, необхідних для ребалязації. Такі унікальні препарати має лише Москва. Коштувати вони не дешево. Отож, три роки тому, коли постало питання проведення реставрації тіла, ми змушені були шукати спонсорів. Благодійники знайшлися у Росії — кошти виділила одна нафтових комерційних компаній Тюмені. Роботи тривали протягом двох місяців.

І скільки разів тіло Пирогова зазнавало реставрації?

Відома, що одразу після смерті його учень Виводцев, відомий на той час анатом, отримав листа від дружини покійного. У ньому висловлювалося прохання прийти до Вінниці і... забальзамувати тіло. До речі, сам Пирогов, який пішов з життя у 71-річному віці, не залишав такого запиту. Навпаки, він просив поховати його на власній садибі.

Як свідчать спогади і матеріали, що зберігаються у музеї, досить складну роботу Виводцев виконав за чотири

роки склеп зазнав нападів злодіїв. Вони викрали шапу, що зберігалася у труні, і навіть зняли святиню — хрест з грудей. Тоді на часі постало питання реставрації мумії. Однак руки до цього не дійшли, як і у 1940 році, коли зробити ребалязацію зашкодила війна. Словом, тільки у 1973 році мумію по-справжньому обстежили спеціалісти лабораторії при мавзолеї Леніна і дійшли висновку, що відновити її навряд чи буде модно.

— Василь Максимовичу, чи не тоді відверто говорили про можливість її поховання?..

— Пропозиції щодо цього справді були. Та поки тривали дискусії, Мінхорони здоров'я України звернулося до свого союзного відомства (це вже був 1977 рік) з настигним проханням все-таки спробувати відновити мумію, жалюгідний стан якої було видно неозброєним оком.

Ший рік учні займалися її відтворенням. Ім, схоже, вдалося зробити неможливе. І тому пропозиції з приводу поховання мумії вважаю безпідставними. Маємо унікальний з точки зору науки випадок. Навіщо поспішати ставити на ньому хрест?

А насамкінець додам, що з часу створення музею-садиби в ній побувало більше шести мільйонів відвідувачів з різних країн світу. Свій запис у книзі відгуків залишав також Президент нашої держави. Минулої осені, перебуваючи у Вінниці, Леонід Кучма висловився за підтримку закладу. Глава держави пообіцяв підписати указ про надання музею-садиби славетного вченого статусу національного.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.
На знімку: Микола Іванович Пирогов.

ДИРЕКЦІЯ ФЕСТИВАЛЮ "ЧЕРВОНА РУТА"
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МІСТЕЦТВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО УКРАЇНИ У СПРАВАХ СІМ'І І МОЛОДІ

"ЧЕРВОНА РУТА"

V ювілейний всеукраїнський фестиваль

Харків

27 квітня - 7 травня Театр опери та балету

9 травня - 11 травня Площа Свободи

акція підтримки молодих українських талантів
огляд творчих сил з усіх регіонів країни
презентація новітньої національної музики
відкриття нових зірок

Київ

25 травня Майдан Незалежності

заклучний гала-концерт до Дня міста

тільки живий звук

унікальна сценічна конструкція

ультратехнічне західне світло та надпотужний саунд

ВХІД НА ВСІ ЗАХОДИ ВІЛЬНИЙ

Дирекція у Києві

тел./ факс: 216 02 91
тел. 274 01 86

Coca-Cola

генеральний спонсор фестивалю
офіційний постачальник напоїв

UKRIBANK
спонсор

КОРОНА
офіційний спонсор фестивалю

інформаційні спонсори:

Україна молода, ТАС, 1+1, Радіо Рекс, Бос Україна

(044) 550 5164

дверные замки,
замки, петли, шурупы
и многое другое...

Большой
Выбор
Столярной
Фурнитуры
зарубежных
производителей

Меблі з Італії

По каталогам:
для житла,
офісу, кухні.
У продажі:
спальні

229-88-96

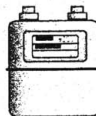
ПРОПОНУЄМО ЛІЧИЛЬНИКИ ГАЗУ
GALLUS 2000 (G4, G2.5), MKM (G6) та

ЛІЧИЛЬНИКИ ВОДИ "NARVAL"

Гарантія 5 років
Вперше виконуємо ремонт з
негайною заміною лічильника

Київ (044) 443-89-59
(044) 263-52-66
Дніпропетровськ (0562) 41-82-41
Кременчук (05366) 7-50-71
Харків (05362) 9-20-35

Формуємо мережу
регіональних представництв.

ЛЮМИНЕСЦЕНТНЫЕ
ЭЛЕКТРОЛАМПЫ
GENERAL ELECTRIC

Цены снижены

18w - 1,95 грн.

36w - 2,06 грн.

только до
30.04.1997г.

Тел.: 441-2494, 441-2455

Акціонерне товариство «Рівневтормет»

запрошує акціонерів на загальні збори акціонерів, які відбудуться 30 травня 1997 року об 11 годині в приміщенні актового залу ВАТ «Рівнеголавостан» за адресою: Рівне, вул. князя Володимира, 112а.

Порядок денний:

1. Звіт правління АТ «Рівневтормет» про господарсько-фінансову діяльність акціонерного товариства в 1996 році.

2. Звіт ревізійної комісії про господарсько-фінансову діяльність акціонерного товариства в 1996 році.

3. Різне.

Акціонерам необхідно прийти на збори особисто або направити своїх представників, делегуючи їм свої права, шляхом вручення довіреності. При собі мати паспорт, сертифікат акцій.

Початок реєстрації о 9.30 30.05.97.

ВАТ «Петрівський завод
продтоварів» повідомляє про
проведення загальних зборів
акціонерів, які відбудуться
25 квітня 1997 року о 14.00
за адресою:

317925, Україна, Кіровоградська область, Петрівський район, с. Балахівка, вул. Шевченка, 6, Профспілкового клубу селища.

Порядок денний в особистому запрошенні.

Довідки за телефонами:
9-25-05, 9-41-23.

Арбітражний суд Львівської області (290010, Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/817 про визнання банкрутом приватного підприємства «Хелен-Стас» (290016, Львів-16, вул. Хорватська, 8/14; р/р 468777 в АКБ «Галицький»).

Петенції кредиторів і заяви можливих санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд Львівської області (290010, Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/959 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Ніво лтд» (290019, Львів-19, вул. Ужгородська, 8/8; р/р 2467532 в АК «Електронбанк»).

Петенції кредиторів і заяви можливих санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд Полтавської області (314000, Полтава, вул. Зігінга, 1) порушив справу № 28/36 від 03.01.97 р. за заявою кредитора — державної податкової адміністрації в Київському районі Полтави про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Вітас», юридична адреса: Полтава, вул. Ковпака, 39; р/р 1467959 у КБ «Полтава-банк».

Петенції кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

АО «ПромСельхозКомплект» предлагает:

ПОДШИПНИКИ производства стран СНГ ЗАПЧАСТИ

Харьков т.(0572) 237-161, 149-650, 237-151
Київ т.(044) 296-17-88, 296-18-80
Вінниця т.(0432) 35-32-86

29 травня 1997 року відбудуться чергові загальні збори акціонерів Відкритого акціонерного товариства «АТЕКО» (Турбівський машинобудівний завод).

Збори відбудуться за адресою: м. Турбіва Вінницької обл., пр. Миру, 147.

Порядок денний:

1. Підсумки роботи ВАТ «АТЕКО» за 1996 рік та основні напрями діяльності в 1997 році.

2. Про внесення змін до статутного фонду товариства.

3. Різне.

Початок зборів о 14-й годині 30 хвилин.

Реєстрація акціонерів та уповноважених осіб з 10.00 до 14.00.

Правління.

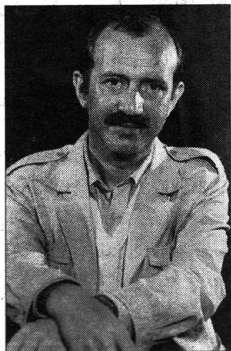
Арбітражний суд Полтавської області (314000, Полтава, вул. Зігінга, 1) порушив справу № 32/36 від 3.01.1997 р. за заявою кредитора — державної податкової адміністрації в Київському районі Полтави про визнання банкрутом приватного підприємства «Стрілець», юридична адреса: Полтава, вул. Юнацька, 17; р/р 468760 в ОПЕРУ АПБ «Україна».

Петенції кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Портрет

Реальні фантазії «городянина року»

ІДЕШ такою собі миською вулицею, де старенькі, далекі від архітектурної досконалості будинки, обшарпані парканки й повибиті тротуари, і раптом — о диво! — постане перед тобою просторий охайний майдан, на якому граціозно піднялися на чагуних вітках квіти-ліхтари. А за ним — небесно-блакитна будівля з блискучими колонами, з прозорими вікнами-очима, обрамленими, мов віями, тонкими візерунками ліхти... Усередині — все не менш вишукане... Проте це краще бачити. Скажи лише: інтер'єр той — справжній витвір мистецтва і, водночас, з найліпшими зручностями для публіки й для авторів.

прем'єрами. Вона не розпалася, а, навпаки, ніби заризалася отією директорською одержимістю, — коли вже щось робити, то тільки якнайкраще...

І саме за оглядом на зроблене М. Берсоном миським конком, вперше торік, присуджуючи почесні звання «Городянина року», серед кількох відзначених назвав і його.

... Театр, як відомо, починається з вишайки. А в Миколаєві публіка, відчуваючи це сам, налястовується за якимось особливим, мистецтвими камертоном вже на підходах до театру, ледь удришки квіти-ліхтари.

Георгій ВОРОТНЮК.
Фото Олександра КРЕМКА.

Миколай.

Йдеться про Миколаївський обласний український театр драми і музичної комедії. А також про директоров Микола Берсона. Як, слухаю тут сказати, тривалий час був архітектором та виконавцем. За сумісництвом. Бо призначили його директором, як дехто несе слово, а в буквальному: незадовго перед тим призначення театру згоріло. Отож, його треба було підняти з попелища. Новому директору самішля з грошиками на культуру, сам знаєш, дуже суцужно, та й актори, дивись, поробляються хто куд. Обирай найпростіший і найдешевший варіант відновлення театру, щоб якнайкраще його відкрити. Микола Семенович, попри всю свою інтелігентність і делікатність, виявився енергій.

Мені випало бути в театрі десь за рік до його відкриття, коли бігало що з «фантазій» Берсона. Яке досить виразно вимальовувалося, й уже пізніше, на виставках в оновленому приміщенні. Про власне вистави, я розповідаю не буду. Хоча Микола Семенович обіймає водночас з директорською ще й посаду керівника худради театру (до того ж — не формально, про що свідчить присудження йому звання заслуженого діяча мистецтв України). Вистави оті створюються багатими.

А ось відражений з попелища, споруджений, по суті, заново чудовий театральний комплекс, що став окрасою Миколаєва, — то дитинче, перудим-такі, Микола Семеновича. Він зумів переконати багатьох, щоб виділили на будову кошти. Він «зводив» театр, забавляючи про сон та їжу, не тижні, не місяці — роки. Він вклав, без перебільшення, в нове приміщення всю свою душу. Й водночас труп, виступаючи на «позиціях» сценах, радувала мешканців і гостей міста

аншлаги. Щодо визначення крадіжко вистави, то тут думки до розсуду та дитячого журі збіглися. Нагороду отримав спектакль «Добро і сила» за п'єсою О. Казачка у постановці обласної мюзикари імені Артема. Творчий форум для юних театралів організувало обласне управління культури.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Перлинний танDEM

«Ірена», одна з «найпаліших» галерей, розгорілася ще однією виставкою. Тут показали свої, обідні назвою «Мушля», роботи Ірина Саченко та Євген Дерев'яко. Першою кожний живописний твір І. Саченко стали «ефірні», прозорі, світлі жіночі дикі. Ірина використала для своїх робіт змішану «авторську» техніку. «Чоловічі» час-

тина експозиції — синтез графіки та скульптури. Мистецтвознавці обережно віднесли творчість двох молодих художників до так званого «київського неомодерну».

Літо —
це маленьке життя

Так вважає легендарний бард Олег Митяев. І так він назвав свій новий компакт-диск. А репрезентуватиме Митяєв цю добрку пісень, коли приїде до Києва з новою програмою. І, до речі, названо в тому ж, «митяєвському», дусі «Доброго ранку, кохана».

Увечері 19 квітня автор і виконавець виступатиме в Палаці культури КПР разом із гітаристом Костянтином Гаваровим. Він теж пише пісні, які, можливо, продемонструє столичній публіці. У неї нині — ностальгія за бардами.

Погода на вихідні

В Україні часом дощ та мокрий сніг. Температура вночі близько 0, вдень 0 — 6 градусів тепла. У суботу на півдні та сході вночі 0 — 5, вдень 5 — 12 градусів тепла.

На Київщині у суботу температура вночі близько 0, вдень 1 — 6 градусів тепла. 13 квітня вночі до 5 градусів морозу, вдень — до 5 тепла.

Український гідрометцентр.

А тим часом Управління державної пожежної охорони МВС України повідомляє, що з приходом весни не зникає небезпека нещасних випадків через неправильну експлуатацію електроагрегатів на приладі. Причини багатьох пожеж є й дитячі пустаці з вогнем, палина у нетверезому стані. Лише за три місяці 1997 року в державі виникло 9646 пожеж, у результаті чого загинуло 838 чоловік, з яких 37 — діти. Працівники управління просять громадян бути обережними з вогнем.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Рукописи не повертаємо.
☎ Лістуватися з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Астрологічний прогноз на 14 — 20 квітня

Овен (21.03 — 20.04). Витер для вас обіцяє бути попутником. Народжені у другій декаді квітня в понедїлок, середі й вихідні можуть зіткнутися з труднощами. Все буде гаразд, якщо керуєтеся здоровим глуздом, а не дієте наважання.

Тілець (21.04 — 20.05). З другої половини тижня ваші справи йтимуть ще краще, якщо день вашого народження ближчий до початку знакового циклу. Цей час сприятливий для нових справ. І все-таки, у середу народжені наприкінці циклу мають остерігатися обманів, надто у фінансових справах.

Близнята (21.05 — 21.06). Більше спілкуйтеся з друзями та з тими, хто близький вам по духу. Не поспішайте реалізувати свої ідеї. В неділю можуть виникнути серйозні суперечності у фінансових питаннях з вашими покровителями, якщо ви народилися у травні.

Рак (22.06 — 21.07). З другої половини тижня вам доведеться витратити набагато менше зусиль на розв'язання ваших фінансових проблем, надто якщо день вашого народження припадає на кінець червня. І все-таки до кінця тижня не розслабляйтеся, оскільки сприятливіший період настане для вас після повного місяця.

Лев (22.07 — 22.08). Найсприятливіший час починається з понедїлка. У вихідні можливі суперечки з партнерами, труднощі у проведенні переговорів, обмани. Та це мало торкнеться народжених у середині знакового циклу.

Діва (23.08 — 22.09). Якщо вам не до вподоби, як ідуть ваші справи, терпіть. Уже з другої половини тижня ситуація поліпшиться. У неділю будуть готові до сюрпризів, особливо якщо ви народилися у серпні.

Терези (23.09 — 22.10). Найважчий час припадає на першу половину понедїлка. Що ж до грошових операцій, то з другої половини тижня не вкладайте всі свої кошти у ризиковані обробки. Використовуйте переважно спільний капітал.

Скорпіон (23.10 — 22.11). Підліть увагу своєму здоров'ю, перш ніж для цього з'явиться серйозний привід. Найнапруженіший час припадає на початок тижня. Більше уваги приділяйте повсякденним справам і виконуйте їх якомога ретельніше. Покладайтесь не тільки на себе.

Стрілець (23.11 — 21.12). Цей тиждень — найкращий час для того, щоб розпочати нове життя. проведення торгових операцій пов'язане з підвищеним ризиком, тому використовуйте спільний капітал. Якщо день вашого народження близький до 10 грудня, то ваша ініціатива має бути добре продумана.

Козеріг (22.12 — 20.01). У грошових справах з другої половини тижня станеться злам на краще. Коли вас щось не влаштує, спробуйте поставити до цього бже зайві емоції, оскільки невдовзі ви все владнаєте істотно меншими зусиллями.

Водолій (21.01 — 19.02). Наступний тиждень сприятливий для ваших починань. Хоча краще, аби вони не були пов'язані з фінансовою сферою. У вихідні будуть готові до різного роду сюрпризів, надто якщо день вашого народження припадає на січень. Ваше уявлення про ситуацію навколо вас може виявитися помилковим.

Риби (20.02 — 20.03). У середу не варто купувати чи продавати. Особливо це стосується народжених у середині березня. Цього тижня на вас очікують приємні знайомства й зустрічі. У суботу остерігайтесь обману.

Афіша вихідних днів

● Київ

Національна опера: субота — балет «Спартак» А. Хачатуряна; неділя — балет «Біосніжка та семеро гномів» Б. Павловського (о 12 год.), опера «Тарас Бульба» М. Лисенка.

Національний драмтеатр імені І. Франка: субота — казка «Стежиса лева» Я. Стелмаха (о 12 год.).

Національний драмтеатр імені Л. Українки: субота — мюзикл «Банківські службовці дуже темпераментні» І. Терзозі, Е. Вайме; неділя — комедія «Запрошення до замку» Ж. Ануя (о 12 год.), «Любов студента» Л. Андрєєва.

Початок вистав о 19 годіні.

● Одеса

Академічний театр опери та балету: субота — балет «Дускунчик» П. Чайковського (о 12 годіні), опера «Павлія» Р. Леонкавалло (о 18 годіні); неділя — балет «Бембі» І. та Ю. Ковачів (о 12 годіні), «Штраус-бал» (о 18 годіні).

Театр музичної комедії імені М. Водяного: неділя «Карнавал на Французькому бульварі» (о 18 годіні).

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
☎ Редакція не закликає поділяти позицію авторів публікацій.
☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понедїлка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 276902.

Комбінат друку
видавництва «Преса
України»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311065.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник —
Верховна Рада
України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.